

Certifiering och Gröna Skogsbruksplaner idag och i framtiden

En enkätstudie av privata skogsägare på Södra Skogsägarna och deras attityd till
Skogscertifiering och Gröna Skogsbruksplaner

*Forest certification and Green forestry plans today and in the future: A questionnaire
about private forest owners at Södra Skogsägarna and their attitude towards forest
certification and Green forestry plans*

Jonas Ek

Handledare: Bo Dahlin, Mattias Boman

Examensarbete nr 63

Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap

Alnarp 2004

Förord

Denna uppsats är ett examensarbete omfattande 20 p och ingår i min Jägmästarutbildning med inriktning mot skogshushållning. Uppsatsen är skriven på uppdrag av Södra Skogsägarna där Jörgen Bendz varit min handledare. Handledare på Alnarp har i varit Bo Dahlin och Mattias Boman

Ett stort tack riktas till Södra, som finansierat mitt examensarbete, Jörgen Bendz för god hjälp med idéer, Bosse Dahlin för din roll som mycket behjälplig handledare. Tack riktas även till Mattias Boman för god hjälp med enkätutformning och svarsanalys, Liv Hagner för hjälp med medlemsstatistik och hjälp med urval.

Till sist även ett tack till alla skogsägare som besvarat min enkät.

Alnarp

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jonas Ek', written in a cursive style.

Jonas Ek

Abstract

Södra is a co-operative of private forest owner organisation which is owned by 35 000 private forest owners in southern Sweden. Forest owners in Sweden can choose to certify their Forestry. Södra uses PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes) as their certification scheme for their members. Those who choose to certify their forest are obligated to follow the demands for forestry which PEFC requires.

A “Green” forestry plan is another important tool in the ambition to reach a sustainable forestry. The “Green” plan works as a practical tool and helps the forest owner to equally give priority to environmental concerns as to production concerns. PEFC on the other hand works as a receipt on that it is actually done.

The main purpose of this study is to evaluate PEFC and the “Green” forestry plans potential (area, number of members) among Södra forest owners. It was also to get a good picture of what their opinions about PEFC and the Green plans. Both already certified and not certified forest owners are therefore included in the study. The final aim is to find the future tools that may increase the interest both for PEFC and the “Green” plans in order to increase the certification.

The study was conducted as a mail survey which was sent to 500 of Södra members. Half of the sample consisted of forest owners already certified and half of those who were not.

The results from the questionnaire showed that certified forest owners to a high extent are pleased with the outcome of PEFC. On the other hand many of the forest owners do not think that certification leads to any changes in their forestry. Many forest owners think the Green plan has led to changes in their forestry. The main reasons for forest owners to certify their forestry were related to environmental interest and economical initiatives. Many forest owners also claimed that Södras guidance and information was crucial for their decision.

The results show that only half of the not certified sample knows about PEFC. The attitude towards certification was less positive among the not certified forest owners (who know about certification) as compared to certified forest owners. The same conclusion is valid for the “Green” plans.

Both certified and not certified forest owners stated that more guidance and information was important in order to increase the interest for PEFC.

Södra play a significant role in the forest owners decision process and has threw the years driven the certification process. The fact that almost 80 percent of the forest owners indicate that their decision to get certified was affected by Södra underlines the importance of future efforts to push the certification process forward.

In order to continue the process of green forestry plans it’s important to create both functional and emotional values around the product and to be able to communicate this to the forest owner. The Green forestry plan must be understood as helpful tool and not as a substitute for the forest owners’ knowledge.

Sammanfattning

Södra skogsägarna är en skogsägarförening som ägs av 35 000 privata skogsägare i södra Sverige. Privata skogsägare i Sverige kan välja att certifiera sitt skogsbruk. Den certifiering som Södra använder för sina medlemmar heter PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes). De privata skogsägare som väljer att certifiera sitt skogsbruk skall följa den standard för skogsbruk som PEFC satt upp.

Gröna skogsbruksplaner är en annan strategiskt viktig del i strävan mot ett naturvårdsanpassat skogsbruk. Den Gröna planen ska fungera som ett praktiskt verktyg och underlätta för medlemmen att i sitt skogsbruk jämställa produktions- och miljömålet. PEFC-certifieringen skall sedan fungera som ett kvitto på att detta görs.

Huvudsyftet med arbetet är att utvärdera PEFC-certifieringens och de Gröna Skogsbruksplanernas potential med avseende på areal och andel medlemmar på Södra. Ett ytterligare syfte var att få en bild av medlemmarnas syn på certifiering och Gröna planer, dels redan certifierade medlemmar och dels ej certifierade medlemmar. Ett tredje syfte är att finna medel att öka intresset för certifiering och Gröna skogsbruksplaner.

Arbetet genomfördes med en enkätundersökning som skickades till 500 av Södras medlemmar. Lika delar skickades till certifierade medlemmar respektive till ej certifierade medlemmar.

Resultaten från enkätundersökningen visar att certifierade skogsägare är nöjda med följderna av att de certifierat sin fastighet. Många av de certifierade skogsägarna upplever även att skogsbruket på deras fastigheter inte har förändrats till följd av att deras skogsbruk certifierats. Fler skogsägare anser dock att den Gröna skogsbruksplanen inneburit förändringar i skogsbruket. Huvudskälen till att skogsägarna har valt att certifiera sitt skogsbruk uppgavs vara skogsbrukarens intresse för naturvård och möjligheten att få bättre betalt för det virke som levereras. Många uppgav också att Södras rådgivning och information varit det som mest bidragit till att fastigheten certifierats.

Resultaten visar även att endast hälften av de skogsägare som inte är certifierade känner till PEFC-Certifiering. Av de skogsägare som känner till PEFC-Certifiering var de icke certifierade skogsägarna mindre positivt inställda till certifiering än de certifierade. Samma resonemang gäller för inställningen till Gröna skogsbruksplaner.

För att öka intresset för certifiering uppgav både certifierade och ej certifierade skogsägare att information och personlig rådgivning var av störst betydelse.

Södra har en stor delaktighet i skogsägarens val och har genom årens arbete drivit certifieringsprocessen. Det faktum att nästan 80 procent av skogsägarna påverkats i sitt beslut genom Södras information och rådgivning understryker vikten av Södras arbete för fortsatt certifiering.

För att processen med Gröna skogsbruksplaner skall fortsätta är det viktigt att skapa ett mervärde för skogsägaren dels vad gäller funktion och dels skapa emotionella mervärden som gör att skogsägarna väljer denna framför andra alternativ. Den Gröna skogsbruksplanen ska framställas som ett hjälpmedel och inte kunna misstolkas som ett substitut till den enskilde skogsägarens kunskaper.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.2 Syfte.....	6
1.3 Fokus och Avgränsningar.....	7
1.4 Målgrupp.....	7
2 Teori.....	8
2.1 PEFC – Certifiering.....	8
2.2 Gröna Skogsbruksplaner.....	8
2.3 Dagsläget.....	8
2.4 Tidigare studier.....	9
2.4.1 Certifiering.....	9
2.4.2 Gröna planer.....	9
3 Metod.....	10
3.1 Metodval.....	10
3.2 Enkätdesign.....	10
3.3 Urval.....	11
3.4 Enkätrespons.....	12
3.5 Bortfallsanalys.....	12
3.6 Bearbetning av enkäter.....	13
4 Resultat från enkätundersökningen.....	14
4 Resultat från enkätundersökningen.....	14
4.1 Karakteristika.....	14
4.1.1 Certifierade medlemmar.....	14
4.1.2 Ej Certifierade medlemmar.....	14
4.1.3 Spridningen i storlek på skogsägaren.....	15
4.1.4 Huvudmålen med skogsbruket.....	15
4.2 Frågor angående PEFC-Certifiering.....	16
4.2.1 Så länge har skogsägarna varit certifierade.....	16
4.2.2 De certifierade skogsägarnas huvudskäl att certifiera sig.....	16
4.2.3 De certifierade skogsägarnas åsikter.....	17
4.2.4 Icke certifierade skogsägares kännedom om certifiering.....	17
4.2.5 De icke certifierades skäl till att inte certifiera sig.....	17
4.2.6 Så många tänker certifiera sig i framtiden.....	17
4.2.7 Faktorer som kan påverka skogsägare.....	18
4.2.8 Certifiering – en viktig del av dagens skogsbruk?.....	18
4.2.9 Har PEFC en hög trovärdighet?.....	19
4.2.10 Vad är skogsägarna minst positiva till?.....	19
4.3 Frågor om Gröna Skogsbruksplaner.....	20
4.3.1 Andel skogsägare med Grön Skogsbruksplan.....	20
4.3.2 Så länge har skogsägaren haft sin Gröna Skogsbruksplan.....	20
4.3.3 Vem har upprättat planerna?.....	21
4.3.4 Uppdateras de gröna planerna?.....	21
4.3.5 Fyller den Gröna skogsbruksplanen en viktig funktion.....	21
4.3.6 Påverkas skogsbruket för skogsägaren?.....	22
4.4 Frågor angående Södras agerande.....	22
4.4.1 Södras information till skogsägaren.....	22
4.4.2 Södras del i beslutet att certifiera sig.....	23
4.4.2 Faktorer som kan öka intresset för PEFC och Gröna planer.....	23
4.5 Regionala skillnader.....	24

4.5.1	Logistisk regressionsanalys.....	24
4.5.2	Certifierade skogsägare	24
4.5.3	Ej certifierade skogsägare	24
5	Analys och diskussion.....	25
5.1	Skogsägarnas attityder angående PEFC	25
5.1.1	Vem tycker vad?.....	25
5.1.2	Certifierade skogsägare	25
5.1.3	Ej certifierade skogsägare	25
5.2	Skogsägarnas attityder angående Gröna Skogsbruksplaner	25
5.2	Potentialen	26
5.2.1	Vad är avgörande för certifiering?	26
5.2.2	Potentialen med Certifiering	26
5.2.3	Vad är avgörande för Gröna planer	27
5.2.4	Potentialen med Gröna Skogsbruksplaner	27
5.3	Vad bör göras?	28
Referenser.....		29
	Personlig kommunikation	29
Bilaga 1 – Missivbrev till skogsägare		30
Bilaga 2 – Påminnelsebrev till skogsägare		31
Bilaga 3 – Enkät till certifierade skogsägare.....		32
Bilaga 4 – enkät till ej certifierade skogsägare		36
Bilaga 5 - Kommentarer från skogsägare.....		40

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Södra skogsägarna är en skogsägarförening som ägs av 35 000 privata skogsägare i södra Sverige. Privata skogsägare i Sverige kan välja att certifiera sitt skogsbruk. Den certifiering som Södra använder för sina medlemmar heter PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes). De privata skogsägare som väljer att certifiera sitt skogsbruk skall följa den standard för skogsbruk som PEFC satt upp.

Certifiering av Södras medlemmar har nu pågått sedan 1998 och idag är drygt 65 procent av medlemsarealen certifierad enligt PEFC. Certifiering är fylld av flera funktioner, dels ur trovärdighetssynpunkt, dels för att skapa en gemensam standard för naturvårdsanpassat produktionsskogsbruk. En ökad andel certifierade medlemmar är även viktigt för att kunna besvara industrins ökade efterfrågan på certifierat virke.

Certifiering är alltså dels betydelsefull för att sätta ett ökat fokus på miljö, de sociala och dessutom produktionsaspekterna inom skogsbruket.

Gröna skogsbruksplaner är en annan strategiskt viktig del i strävan mot ett naturvårdsanpassat skogsbruk. Den Gröna planen ska fungera som ett praktiskt verktyg och underlätta för medlemmen att i sitt skogsbruk jämställa produktions- och miljömålet. PEFC-certifieringen skall sedan fungera som ett kvitto på att detta görs. Certifiering och gröna planer går alltså "hand i hand". PEFC-certifieringen ställer krav på att en grön skogsbruksplan skall upprättas inom fem år efter det att en fastighet certifieras.

Viktiga skäl för en skogsägare att certifiera sitt skogsbruk handlar om etik och ekonomi. De etiska argumenten handlar om att visa att naturvård är en naturlig del av skogsbruket. Det ekonomiska argumentet handlar om marknaden och efterfrågan. Certifieringen innebär för medlemmen att han/hon åtar sig att sköta fastigheten enligt PEFC:s standard, samt att han/hon accepterar att kontroll av detta kan ske. Medlemmen får sedan bättre betalt för sitt virke vid leverans till industrin.

I dagsläget har ingen studie gjorts för att identifiera vilka medlemmar som certifierar sig respektive inte certifierar sig. Det finns således ingen egentlig kunskap om attityder kring certifiering och vilka faktorer som styr medlemmarna i sitt val. Motsvarande gäller för Gröna planer. Då denna kunskap inte finns är det svårt att sätta upp riktiga mål och planera det framtida arbetet med dessa frågor.

1.2 Syfte

Syftet, i enlighet med Södras önskemål, med detta arbete kan delas upp i tre primära syften:

- Att utvärdera PEFC-certifieringens och de Gröna Skogsbruksplanernas potential med avseende på areal och andel medlemmar på Södra.
- Att få en bild av medlemmarnas syn på certifiering och Gröna planer, dels redan certifierade medlemmar och dels ej certifierade medlemmar.
- Att finna medel att öka intresset för certifiering och Gröna skogsbruksplaner.

1.3 Fokus och Avgränsningar

Studien är avgränsad till certifierade och icke-certifierade privata skogsbrukare som är medlemmar i Södra skogsägarna. Endast skogsägare med mer skogsmark än 5 ha ingår i studien. Arbetet syftar ej till att beskriva om eller hur mycket certifiering eller Gröna planer i praktiken påverkar skogsskötseln och om eller hur mycket certifieringen eller de Gröna planerna bidrar till en bättre naturvård.

1.4 Målgrupp

Detta arbete riktar sig främst till Södras anställda. Målet är att Södra skall kunna få material som gör att de kan sätta upp mål för Certifieringen och de Gröna Skogsbruksplanerna. Det syftar även till att underlätta den framtida strategiska planeringen samt att resultatet ska fungera som ett verktyg i det framtida arbetet med Certifiering och Gröna planer.

Arbetet riktar sig även till Södras medlemmar med intresse i berörda frågor, till anställda och studenter vid Sveriges Lantbruksuniversitet, samt till övriga intressenter.

2 Teori

2.1 PEFC – Certifiering

PEFC är en standard för skogsbruk vilket medför ett skogsägaransvar för certifierade skogsägare. För de privata skogsägarna som är medlemmar i Södra gäller en Sydsvensk tillämpning och anpassning av PEFC certifieringen. För att en privat skogsägare skall kunna certifiera sitt skogsbruk krävs det att denne tecknar ett avtal med PEFC genom en paraplyorganisation (t.ex. Södra). Certifieringen innebär att skogsägaren ingår i ett avtal med Södra som skall vara giltigt minst i ett år. Skogsägaren förbinder sig genom certifieringen att följa PEFC skogsstandard som innefattar skogsbruksstandard, standard för social hänsyn och miljöstandard.

För fastigheter som har mer än 20 hektar produktiv skogsmark ska en Grön Skogsbruksplan upprättas och inlämnas till Södra inom fem år. Innan skogsägaren upprättat en Grön Skogsbruksplan skall en naturvärdesbedömning utföras före avverkning i gallringar större än 1 ha och i slutavverkning större än 0,5 ha.

Skogsägaren accepterar kontroll av skogsstandarden från Södra och genom oberoende revision från PEFC. (Södra, 2003)

2.2 Gröna Skogsbruksplaner

Gröna skogsbruksplaner är en viktig del i Södras strategiska arbete för natur och miljö i skogsbruket. De ska bidra till att jämställa produktion och naturhänsyn i skogsbruket. Den Gröna Skogsbruksplanen ska fungera som ett verktyg för skogsbrukaren i sitt skogsbruk, dels med produktion och dels med naturhänsyn. Den syftar till att ge brukaren en ökad kunskap om fastighetens värde. Den skall även underlätta planering, produktion och naturvård.

Den Gröna skogsbruksplanen visar en detaljerad plan för den aktuella fastigheten vad gäller virkesförråd, trädslag och ålder. För varje avdelning på fastigheten föreslås en skötselriktning – produktion eller miljö. Dessa inriktningar delas upp i fyra klasser: PG – produktion med generell hänsyn, K – kombinerade mål, NS – Naturvård Skötselkrävande och NO – Naturvård Orört. (Södra, 2002a) Gröna skogsvårdsplaner upprättas av flera aktörer, bland annat av Södra.

2.3 Dagsläget

I dag är drygt 1,4 miljoner ha av Södras medlemsareal certifierad enligt PEFC. Detta motsvarar drygt 65 procent av den sammanlagda medlemsarealen som är cirka 2,2 miljoner ha. Totalt är idag drygt 14000 av Södras medlemmar Certifierade enligt PEFC vilket motsvarar ca 40 procent av medlemsantalet. (Bendz, pers. komm.) I takt med att den certifierade arealen ökar och medelarealen för de ej certifierade medlemmarna sjunker krävs det allt hårdare ansträngningar för att öka den certifierade arealen. Den certifierade medlemmen idag har en medelareal på 97 ha medan den ej certifierade medlemmen har en medelareal på 38 ha. De medlemmar som certifierats under 2004 har en medelareal på 64 ha. Under år 2000 var medelarealen för den certifierade medlemmen 112 ha. (Hagner, pers. komm.)

2.4 Tidigare studier

2.4.1 Certifiering

I tidigare undersökningar har bland annat Söderkvist (2002) och Hayward & Vertinsky (1999) kommit fram till att certifiering av skogsbruk inte leder till några stora förändringar av skogsbruket för den enskilde skogsägaren. Vidare har Söderkvist (2002) och Lysell & Öhlander (2003) kommit fram till att information om certifiering är av avgörande betydelse för skogsägarens beslut att certifiera sig eller inte. Behovet av information bland kategorin icke certifierade skogsägare bedömdes som stort då en stor del av de icke certifierade saknade kunskap och kännedom om vad certifiering innebär.

Anledningen till att skogsägare väljer att certifiera sitt skogsbruk har studerats med olika slutsatser som följd. Söderkvist (2002) pekar framförallt på prispremiens betydelse för certifieringen, samtidigt som Lysell & Öhlander (2003) pekar på skogsägarens storlek i form av areal som den starkaste faktorn för att en skogsägare ska välja certifiering eller inte. Lysell m.fl. har även påvisat regionala skillnader mellan huvudskäl till certifiering vilket kopplades till att informationen till skogsägaren varit olika på olika områden.

Gemensamt för flera studier angående certifiering är att mer information och kunskap leder till en mer positiv bild av certifiering, vilket bl.a. Hansen m.fl. (1997) och Lysell & Öhlander (2003) visat.

2.4.2 Gröna planer

Södra har i intern undersökning ställt frågor till skogsägare rörande deras syn på Gröna skogsbruksplaner. Resultaten visade att Grön plan i huvudsak upprättades till följd av att den gamla skogsbruksplanen skulle förnyas. En betydande del upprättade även en Grön plan till följd av att fastigheten certifierades. (Södra, 2002b)

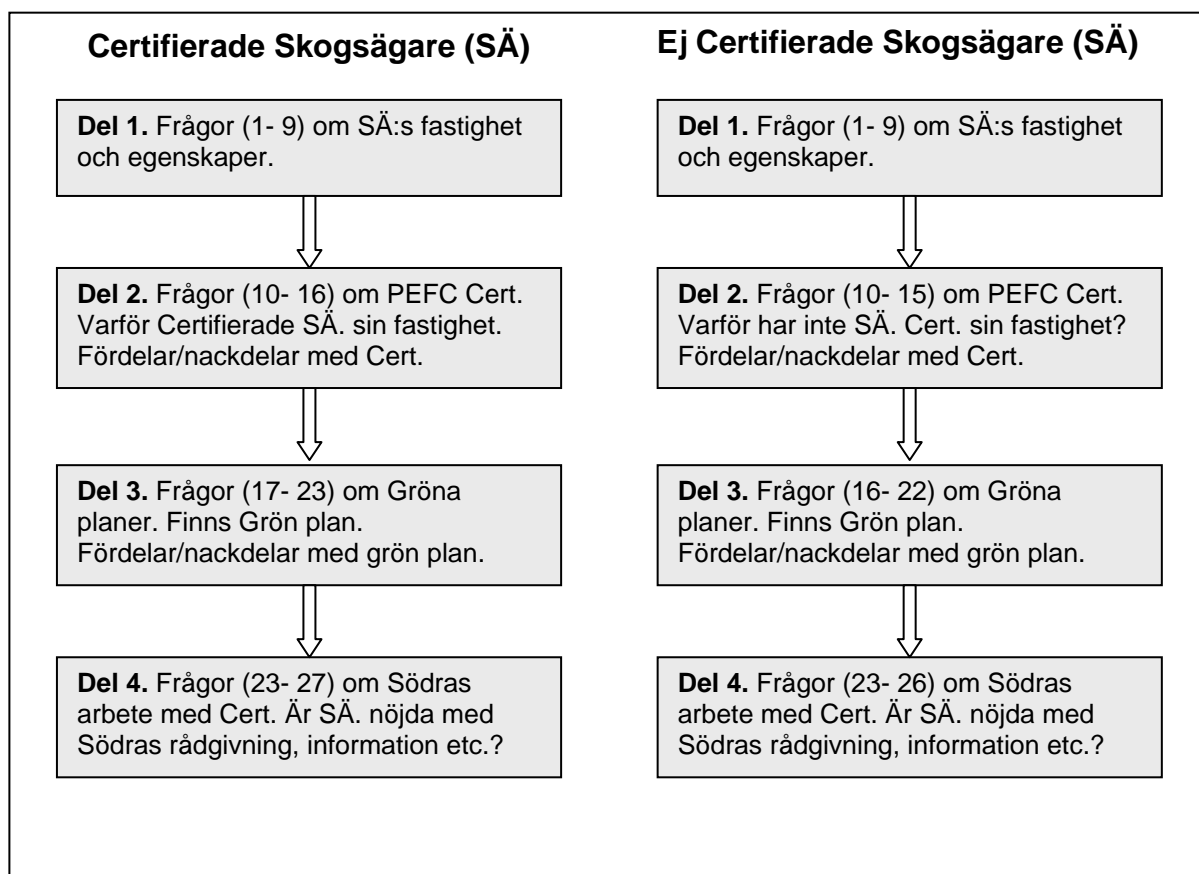
3 Metod

3.1 Metodval

För att få en statistiskt rättvisande bild av situationen har jag i detta arbete valt ett kvantitativt angreppssätt. Detta har gjorts via en brevenkätundersökning vilken riktar sig till certifierade och icke-certifierade medlemmar på Södra. Enkätundersökningen ger möjlighet att nå många åsikter samtidigt till en rimlig kostnad och arbetsinsats. Alternativet hade varit att välja ett kvalitativt metodval där personliga intervjuer hade utgjort basen för analysen, vilket givit en mer djupgående insikt. Detta kräver dock stora resurser för att ett tillräckligt stort antal respondenter skall kunna nås. (Trost, 1994)

3.2 Enkätdesign

Enkäterna har skickats till olika ägarkategorier med avseende på areal, ålder, aktiva/ej aktiva medlemmar etc. Enkäten har tagits fram i två versioner, en som skickats till redan certifierade medlemmar och en som skickats till ej certifierade medlemmar. Enkäterna uppbyggnad är lika oberoende av version. Uppbyggnaden visas i figur 1.

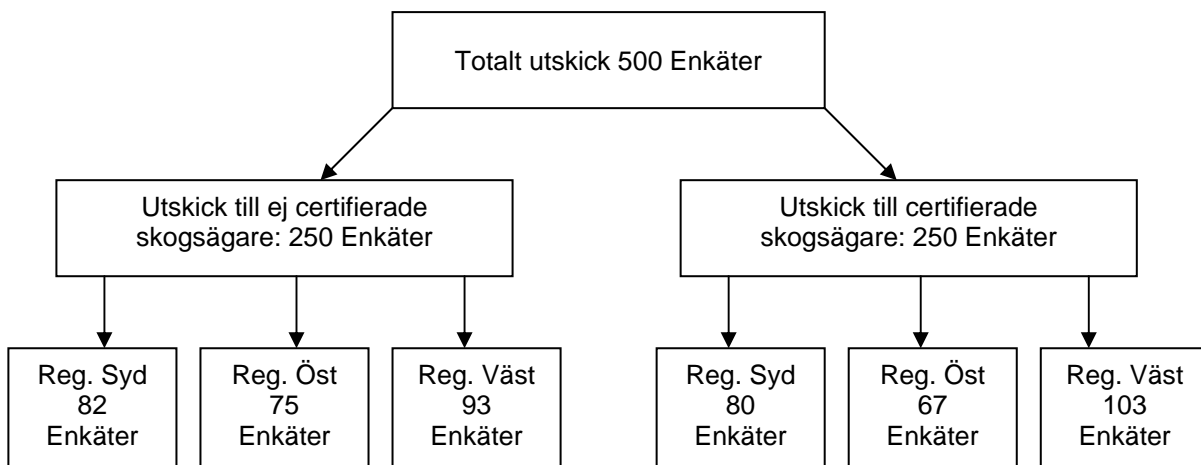
Figur 1. Enkäternas principiella utseende

Enkäten är skapad för att få många svar på så få och enkla frågor som möjligt. Detta dels för att få en hög svarsprocent och dels för att frågorna inte skall kunna misstolkas eller vara svårbegripliga. Frågorna karaktäriseras av att vara övergripande och består ej av detaljfrågor.

3.3 Urval

Enkäterna skickades ut till sammanlagt 500 av Södras 35 000 medlemmar. Dessa fördelades jämnt mellan certifierade och ej certifierade medlemmar. Urvalet togs fram genom att samtliga inom populationen tilldelades ett slumpstal som dessa sorterades efter innan urvalet gjordes. Efter detta togs urvalet ut genom ett uträknat intervall med början på intervallet multiplicerat med ett slumpstal. Medlemmar med en areal som var mindre än 5 ha togs bort ur urvalet. Jag har vid urvalet inte gjort separata urval för varje region med anledning av att styrningen av urvalet skall vara så liten som möjligt och för att minska risken för en missvisande bild av den sammanlagda synen på hela Södra.

Då urvalet var gjort kontrollerades detta genom att jämföra urvalet med den verkliga populationen. De faktorer som studerades här var regionsfördelning, ålder, kön, och areal.

Figur 2. Redovisning av urvalet

3.4 Enkätrespons

Av de 500 enkäterna som skickades ut räknades sammanlagt 264 enkäter, vilket motsvarar en svarsprocent på 55 procent. Vid det andra utskicket blev tyvärr de certifierade medlemmarnas enkäter feltryckta vilket gjorde att 54 enkäter inte kunde tas med i arbetet. Utöver dessa togs ytterligare 14 enkäter bort. Hade dessa enkäter också kunnat räknas hade svarsprocenten varit 66 procent totalt. Enkätresponsen kan ses i tabell 2.

Tabell 1. Redovisning av bortfall

Region	Certifierade Skogsägare				Ej certifierade Skogsägare			
	Syd	Öst	Väst	Totalt	Syd	Öst	Väst	Totalt
Utskickade enkäter	80	67	103	250	82	75	93	250
Inkomna svar	62	46	78	186	42	48	60	149
Svarsprocent	78	69	76	74	51	64	65	60
Antal feltryckta	20	13	21	54	-	-	-	-
Antal ej godkända	2	0	1	3	2	5	5	11
Totalt antal räknade enkäter	40	33	56	129	40	43	55	138
Total % räknade enkäter	50	49	54	52	49	57	59	55

3.5 Bortfallsanalys

Det olyckliga faktum att det andra utskicket till de redan certifierade medlemmarna var feltryckt skulle kunna påverka reliabiliteten av resultaten negativt. Vid analys av dessa enkäter uppvisar de en stor likhet på de faktorer som kunnat studeras (kön, areal, ålder etc.). Detta talar för att resultaten inte påverkats i så stor grad. Hade dessa kunnat räknas med i undersökningen hade svarsfrekvensen för de certifierade skogsägarna varit över 70 procent vilket kan sägas ge en god bild över populationen.

För de icke certifierade var svarsfrekvensen lägre vilket var väntat då de inte har samma intresse för enkätens innehåll. Vid jämförande av statistik för den icke certifierade medlemmens egenskaper kan det ses att arealen för den ej certifierade medlemmen har en lägre medelareal än den genomsnittlige respondenten. Detta hänger delvis samman med att inga skogsägare med mindre areal än 5 hektar togs med i urvalet.

För de certifierade skogsägarna var medelarealen för de svarande lägre än för den genomsnittliga skogsägaren. Detta kan bero på att enkäten var anpassad för privata familjeskogsägare. De ägare som representerar stift och större skogsinnehav har möjligen inte svarat i samma utsträckning som "vanliga" ägare.

För båda kategorier svarande är kvinnliga skogsägare underrepresenterade jämfört med den totala populationen. En potentiell anledning kan vara lägre intresse från denna kategori skogsägare. Det är dock osäkert om så är fallet här.

Tabell 2. Analys av de svarandes representativitet

	Certifierade Skogsägare			Ej Certifierade Skogsägare		
Variabel	Medelareal	Medelålder	Andel kvinnor	Medelareal	Medelålder	Andel kvinnor
Urval	97 ha	54	16%	37 ha	60	17%
Svarande	93 ha	56	11%	45 ha	60	14%

3.6 Bearbetning av enkäter

Bearbetningen av data har skett i Excel där svaren stansats in. Svaren har sammanställts i olika kalkylblad där certifierade skogsägare och icke certifierade skogsägare sammanställts för sig. Resultaten redovisas i huvudsak för den totala sammanställningen för certifierade respektive icke certifierade skogsägare. Regionerna har dock också sammanställts var för sig för att kunna hitta regionala skillnader mellan de olika regionerna.

De flesta av frågorna var av den karaktären att endast ett svarsalternativ skulle kryssas i vilket gör att den procentuella andelen oftast skall vara 100 procent.

Svaren har även analyserats genom en logistisk regressionsanalys för att finna de faktorer som idag är signifikanta för certifiering respektive icke certifiering samt för att se om det finns signifikanta skillnader mellan regionerna.

4 Resultat från enkätundersökningen

4.1 Karakteristika

4.1.1 Certifierade medlemmar

Av de certifierade medlemmarna som besvarade enkäten var 89 procent män och 11 procent kvinnor och hade en medelålder på 54 år. 74 procent av dem uppgav att de bodde på sin fastighet som i medeltal omfattade 94 hektar. Medianfastigheten uppgick till 63 hektar skogsmark. 93 procent av skogsägarna var aktiva så till vida att de hade avverkat skog på sin fastighet annat än för eget bruk den senaste femårsperioden. Cirka hälften av skogsägarna uppgav att skogsbruket påtagligt påverkar deras vardagsekonomi. Se redovisning i tabell 3.

4.1.2 Ej Certifierade medlemmar

Av de ej certifierade medlemmar som besvarade enkäten var 84 procent män och 15 procent kvinnor. De hade en medelålder på 60 år. Av dessa uppgav 70 procent att de bodde på sin fastighet som i medeltal uppgick till 45 hektar skogsmark. Detta motsvarar här en medianfastighet på 23 hektar. 77 procent av dessa skogsägare hade avverkat skog på sin fastighet den senaste femårsperioden. 19 procent av skogsägarna uppgav att skogsbruket påtagligt påverkar deras vardagsekonomi. Se redovisning i tabell 3.

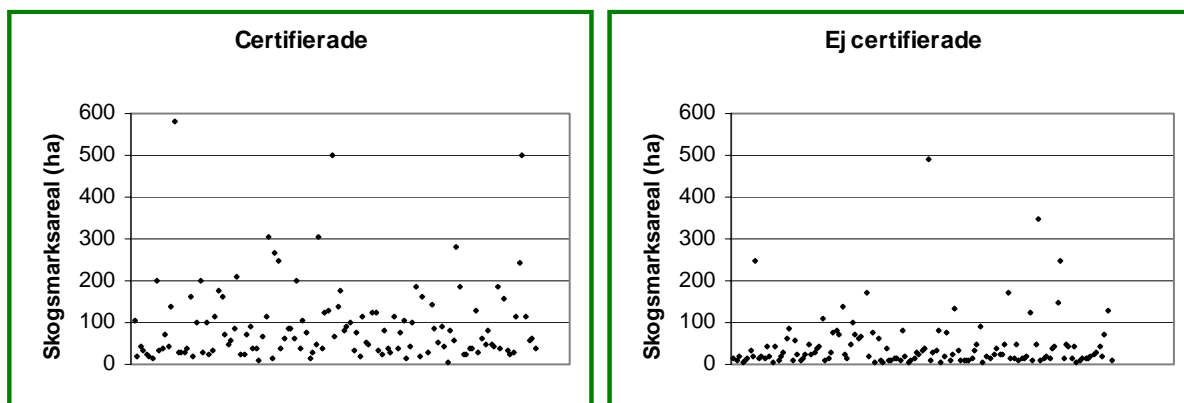
Tabell 3. Respondenternas egenskaper Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

Respondent	Kön	Ålder	Andel utbor	Skogsmarksareal	Andel aktiva skogsägare*
Certifierad	89 % Män	54 år	25 %	Medel – 94 ha	93 %
	11 % Kvinnor			Median – 62 ha	
Ej Certifierad	86 % Män	60 år	29 %	Medel – 45 ha	77 %
	14 % Kvinnor			Median – 23ha	

* Med aktiv skogsägare avses här en ägare som uppgett att han avverkat skog på sin fastighet den senaste femårsperioden annat än för eget bruk.

4.1.3 Spridningen i storlek på skogsägaren

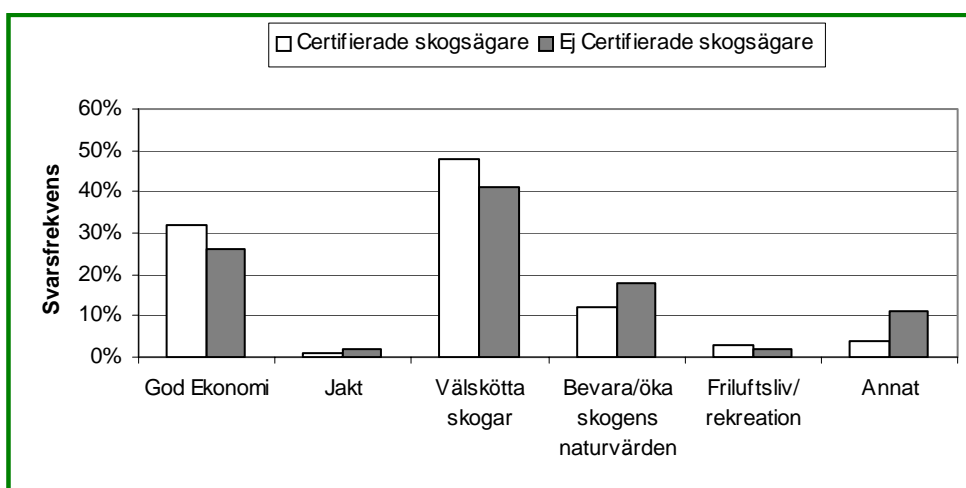
Som kan ses i figur 3 så är variationen på skogsägarnas areal stor både för certifierade och icke certifierade skogsägare. Koncentrationen av små skogsägare är dock större för icke certifierade skogsägare. Dock finns alla storlekar av skogsägare representerade i de båda figurerna.

Figur 3 & 4. Certifierade och Ej certifierade skogsägares spridning av skogsmarksareal. Varje punkt motsvarar en skogsägare. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.1.4 Huvudmålen med skogsbruket

I figur 5 kan skogsägarnas huvudmål med sitt skogsbruk studeras. Den största andelen skogsägare har välskötta skogar som sitt huvudmål. Av de skogsägare som svarat "annat" fanns det dem som hade pensionärssysselsättning som huvudmål, i övrigt var dessa en kombination av ekonomi och god skötsel.

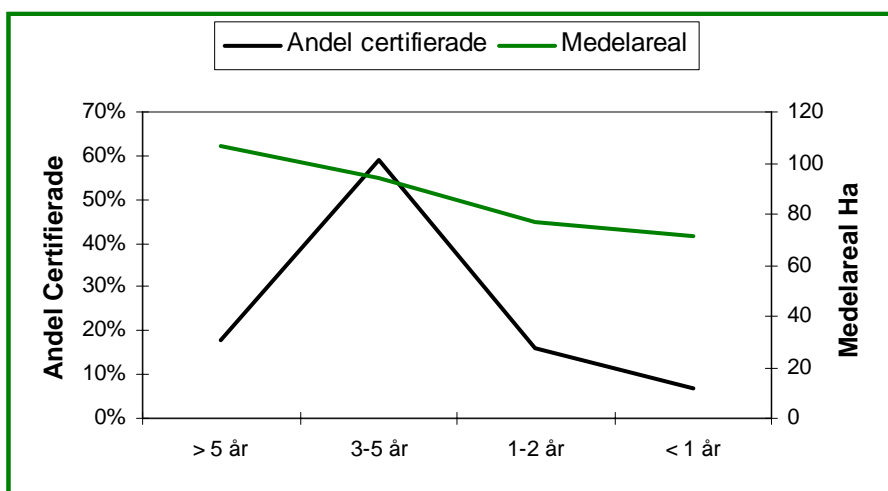

Figur 5. Skogsägarnas huvudmål med skogsbruket. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.2 Frågor angående PEFC-Certifiering

4.2.1 Så länge har skogsägarna varit certifierade

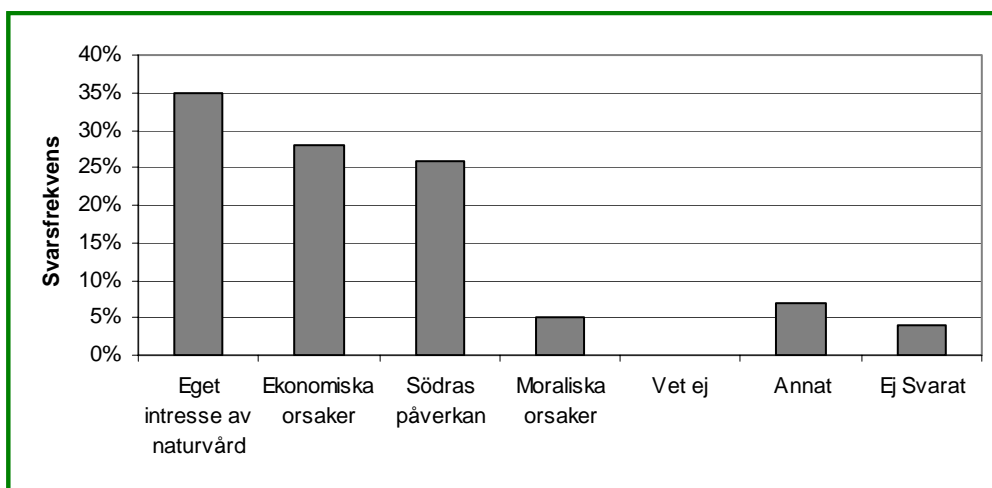
Figuren nedan redovisar hur länge respondenternas fastigheter varit certifierad. Andelen som certifierat sig nyligen är en relativt liten del av respondenterna vilket visar att certifieringstakten är avtagande. De skogsägare som varit certifierad kortare tid har en lägre areal än de som varit certifierad en längre tid.

Figur 6. Visar hur stor andel av respondenterna som varit certifierad under olika lång tid och medelarealen skogsmark på dessa fastigheter. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129.

4.2.2 De certifierade skogsägarnas huvudskäl att certifiera sig.

Huvudskälen till att skogsägarna valt att certifiera sig beror till stor del av tre faktorer. Det alternativ som störst andel av skogsägarna uppgett som huvudskäl är det egna intresset för naturvård. Den andra faktorn som många uppger som huvudskäl är den merbetalning för levererat virke som certifieringen innebär. De skogsägare som upp gav detta hade generellt något högre areal skogsmark än de andra. Den tredje faktorn som även den anses som huvudskäl av många är den påverkan skogsägarna får från Södras sida. Med påverkan menas här information och rådgivning. Denna faktor uppger 25 procent av skogsägarna som huvudskäl till att certifiera sitt skogsbruk.

Figur 7. Huvudskälet till att skogsägare valt att certifiera sitt skogsbruk. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129.

Av de skogsägare som svarade ”annat” fanns lite varierande aspekter representerade som de sett som huvudanledning att certifiera sig. Bland dessa fanns det skäl så som att det var dags för ny skogsbruksplan, omvärldens syn på svenskt skogsbruk, att utåt visa den naturhänsyn som redan finns och att certifiering är ett gemensamt ansvar gentemot Södra, samhället och naturen.

4.2.3 De certifierade skogsägarnas åsikter

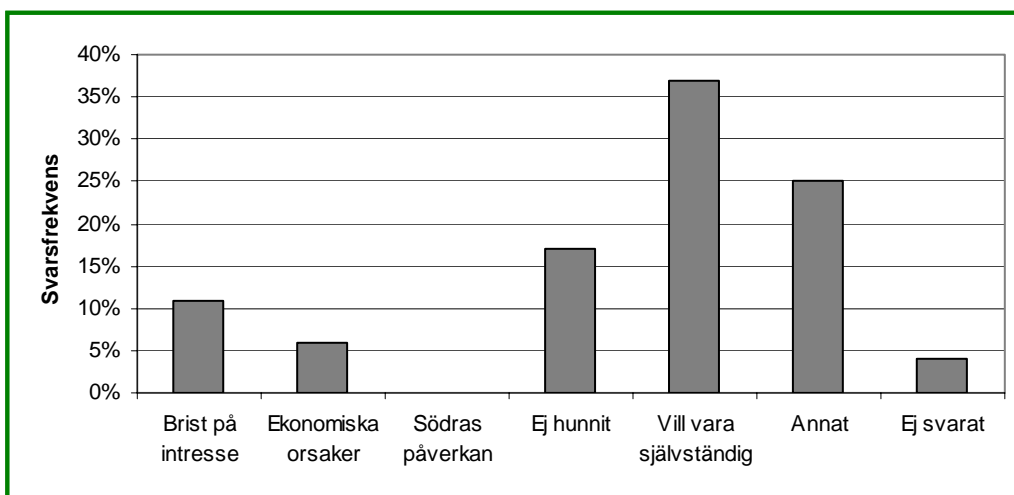
93 procent av skogsägarna är nöjda med följderna av att de certifierat sitt skogsbruk och 95 procent av de certifierade skogsägarna svarade att de avser att fortsätta vara certifierad. Inte någon svarade att de avser att säga upp certifieringsavtalet. Ungefär en tredjedel av skogsägarna upplever att certifieringen har inneburit förändringar av skogsbruket på deras fastighet. Cirka två tredjedelar upplever att certifieringen inte har inneburit förändringar i deras skogsbruk.

4.2.4 Icke certifierade skogsägars kännedom om certifiering

Nästan hälften av alla skogsägare som inte är certifierade känner inte till Södras certifiering av skogsbruk enligt PEFC. Dessa skogsägare har en lägre areal skogsmark jämfört med medelarealen för ej certifierade skogsägare. Den kategori skogsägare som i störst utsträckning känner till certifiering är de skogsägare som har Grön plan på sin fastighet, där 61 procent uppger att de känner till PEFC. Av kvinnor som ej är certifierade känner endast 30 procent till certifiering.

4.2.5 De icke certifierades skäl till att inte certifiera sig

Av de skogsägare som kände till certifiering uppgav många att huvudskälet till att de inte certifierat sig beror på att de vill vara självständiga i sitt skogsbruk. Drygt 15 procent av skogsägarna uppger att de ännu inte hunnit. Se figur nedan.

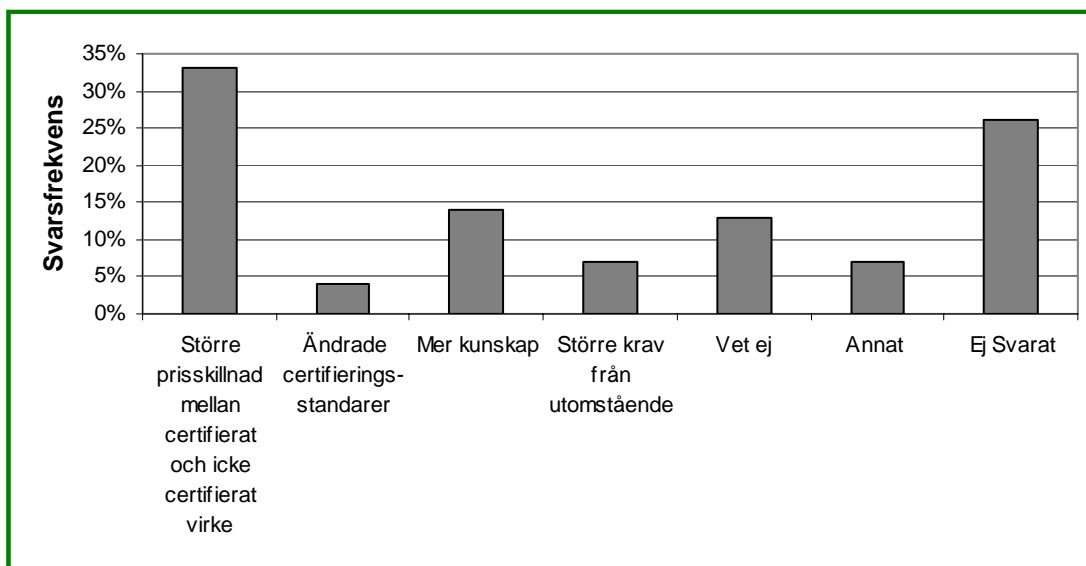
Figur 8. Huvudskälet till att skogsägare valt att inte certifiera sitt skogsbruk. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.2.6 Så många tänker certifiera sig i framtiden

På frågan om skogsägaren avser att i framtiden certifiera sig var det 21 procent som svarade ja, 30 procent som svarade nej och nästan hälften som i dagsläget var osäkra. Av de som avser att certifiera sig var en tredjedel utbor och samtliga manliga skogsägare.

4.2.7 Faktorer som kan påverka skogsägare

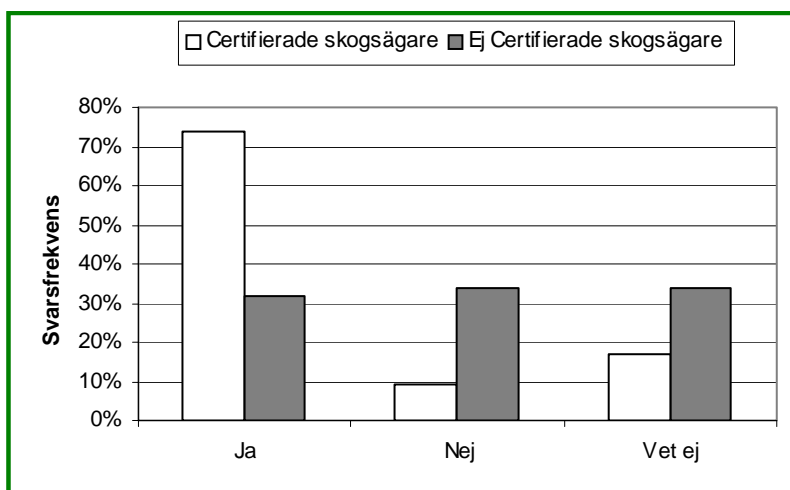
Den faktor som främst uppges kunna påverka skogsägare att certifiera sitt skogsbruk är att de ekonomiska incitamenten för certifierat virke blir mer påtagligt. Vad som också uppges kunna påverka skogsägare är mer kunskap. Vad som här bör noteras är att 25 procent inte svarat på denna fråga och att 13 procent svarat att de inte vet vad som skulle kunna påverka sitt beslut.

Figur 9. Faktorer som kan vara avgörande för att certifiera sig. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.2.8 Certifiering – en viktig del av dagens skogsbruk?

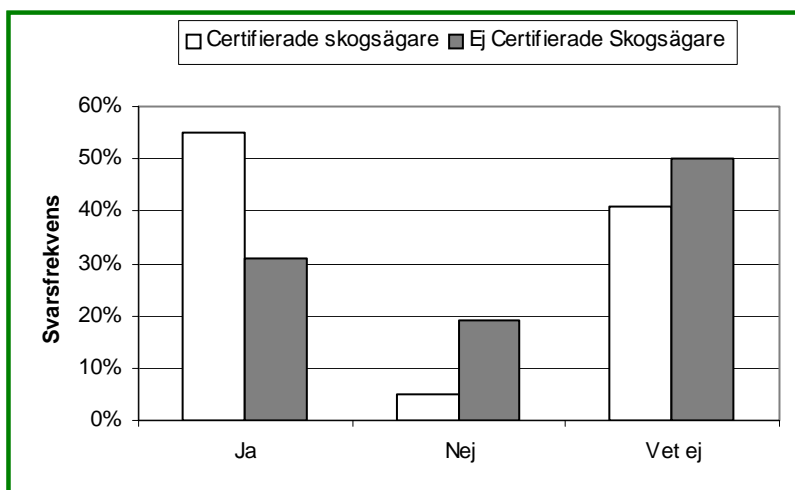
Certifierade medlemmar tycker i högre grad att certifiering är en viktig del av dagens skogsbruk jämfört med ej certifierade medlemmar. De ej certifierade medlemmarna svarade i liknande utsträckning på endera alternativ.

Figur 10. Är certifiering en viktig del av dagens skogsbruk? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.2.9 Har PEFC en hög trovärdighet?

Certifierade skogsägare anser i större utsträckning att PEFC har en hög trovärdighet som certifieringsstandard. Av de ej certifierade skogsägarna som hade Grön plan var det en större andel som ansåg att PEFC har en hög trovärdighet. Både bland certifierade och ej certifierade skogsägare är det en stor andel som svarat att de inte vet om PEFC har en hög trovärdighet som certifieringsstandard.

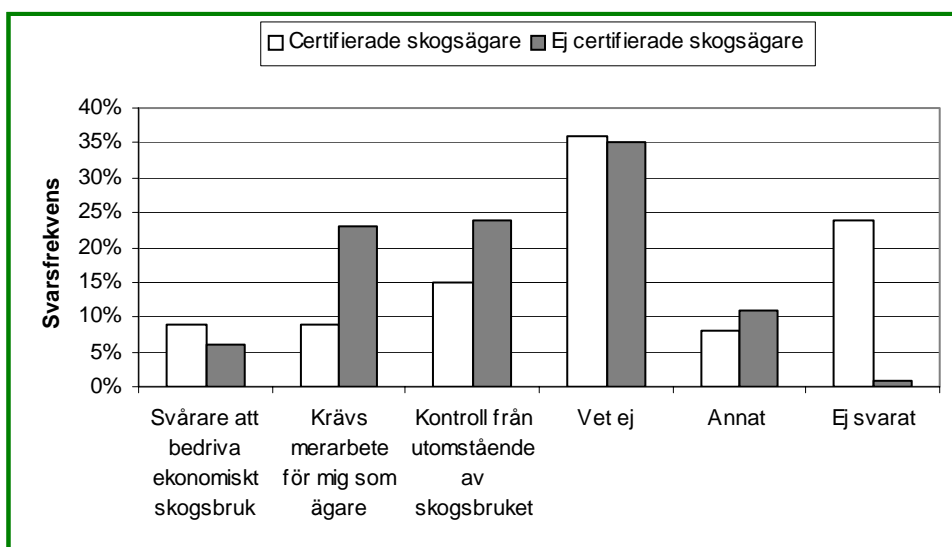

Figur 10. Har PEFC en hög trovärdighet som certifieringsstandard? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.2.10 Vad är skogsägarna minst positiva till?

De certifierade medlemmarna fick svara på vad de är minst nöjda med vad gäller att vara certifierad. På denna fråga svarade den största delen av skogsägarna att de inte visste. 25 procent av skogsägarna valde att inte svara på denna fråga.

De ej certifierade skogsägarna fick i sin tur besvara frågan vad de ansåg vara den största nackdelen med PEFC. Även här var det en stor del som angav att de inte visste var nackdelarna låg. De icke certifierade skogsägarna ansåg i högre utsträckning att kontroll från utomstående är en negativ del med certifiering. De ansåg även i högre utsträckning att certifieringen medför merarbete för skogsägaren.

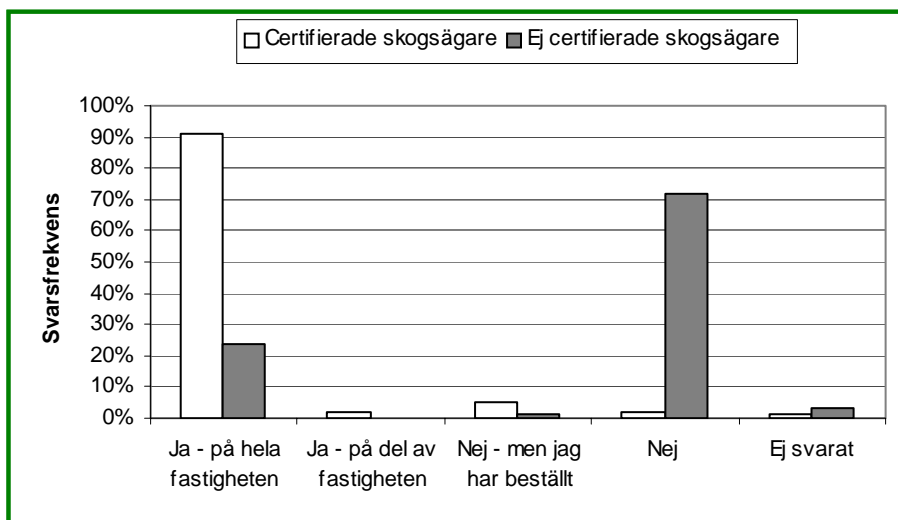

Figur 11. Certifieringens negativa aspekter och förmodade negativa aspekter. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.3 Frågor om Gröna Skogsbruksplaner

4.3.1 Andel skogsägare med Grön Skogsbruksplan

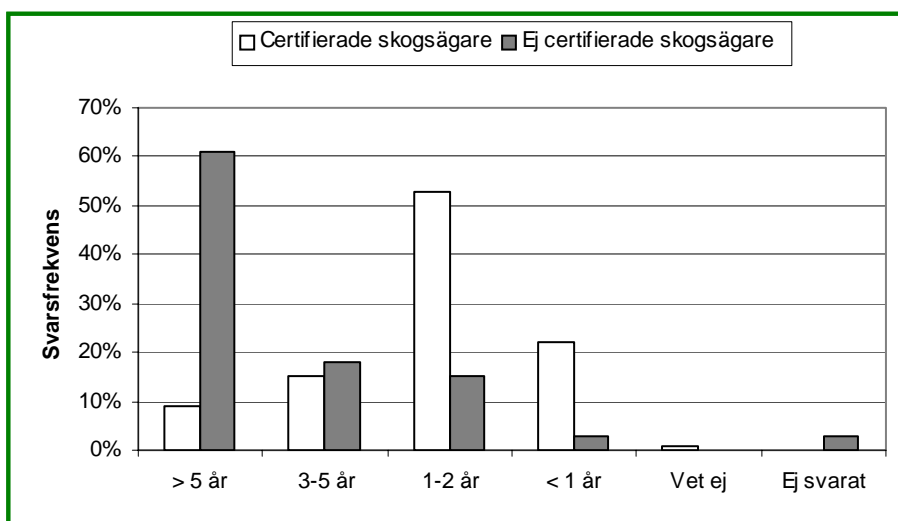
Gröna skogsbruksplaner, som är ett krav för certifiering på fastigheter större än 20 ha, finns i stor utsträckning (92 procent) på de certifierade skogsägarnas fastigheter. Hos de ej certifierade skogsägarna är andelen Gröna planer på fastigheterna mycket lägre. De ej certifierade skogsägarna med Grön plan har i medeltal en större skogsmarksareal än de som inte har Grön plan.

Figur 12. Andel skogsägare som har grön skogsbruksplan. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.3.2 Så länge har skogsägaren haft sin Gröna Skogsbruksplan

Trenden för hur länge certifierade skogsägare har haft sin plan stämmer väl samman med tidsaspekten för certifieringen. Skogsägarna har fått sin skogsbruksplan med något års fördröjning efter att certifieringen av fastigheten verkställts. Av de skogsägare som inte är certifierade har den största andelen skaffat sig denna för mer än fem år sedan.

Figur 13. Så länge har skogsägarna haft sin gröna skogsbruksplan. Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.3.3 Vem har upprättat planerna?

Hos de certifierade skogsägarna visar svarsfrekvensen att Södra upprättat planen i 92 procent av fallen. Av de ej certifierade skogsägarna hade Södra upprättat planen i 70 procent av fallen.

4.3.4 Uppdateras de gröna planerna?

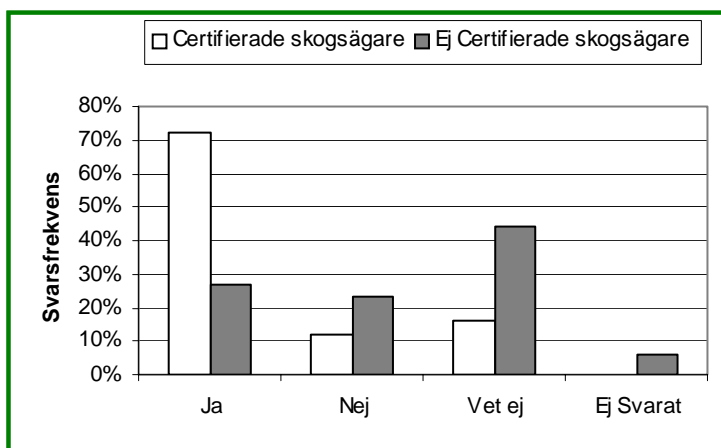
Av de certifierade skogsägarna som har Grön plan över sin fastighet uppgav drygt hälften att denna uppdateras. 15 procent av de svarande var osäkra huruvida detta gjordes.

Av de ej certifierade medlemmarna som har Grön plan var det knappt 40 procent som uppgav att de uppdaterar sin plan löpande.

Det klart vanligaste sättet att uppdatera den Gröna planen var genom anteckningar i avdelningsregistret för både certifierade och ej certifierade skogsägare.

4.3.5 Fyller den Gröna skogsbruksplanen en viktig funktion

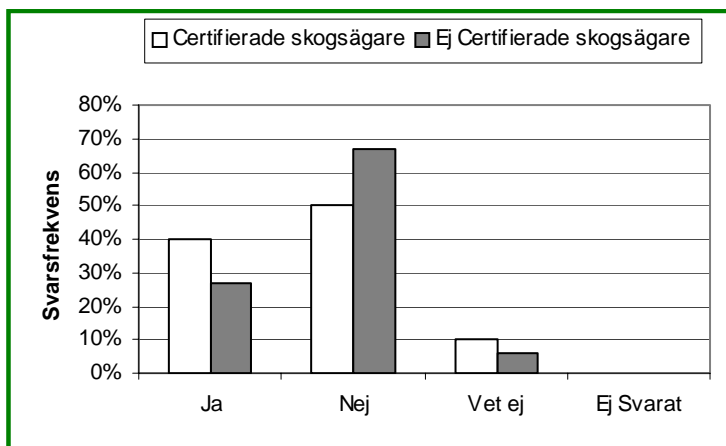
De certifierade skogsägarna anser i högre utsträckning att de anser att den Gröna planen fyller en viktig funktion för skogsbruket.

Figur 14. Fyller den Gröna skogsbruksplanen en viktig funktion? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.3.6 Påverkas skogsbruket för skogsägaren?

Av de certifierade skogsägarna anser 40 procent att den Gröna skogsbruksplanen har påverkat skogsbruket på deras fastighet. Av de skogsägare som inte är certifierade är det färre som anser att skogsbruket påverkats genom att en Grön plan upprättats.

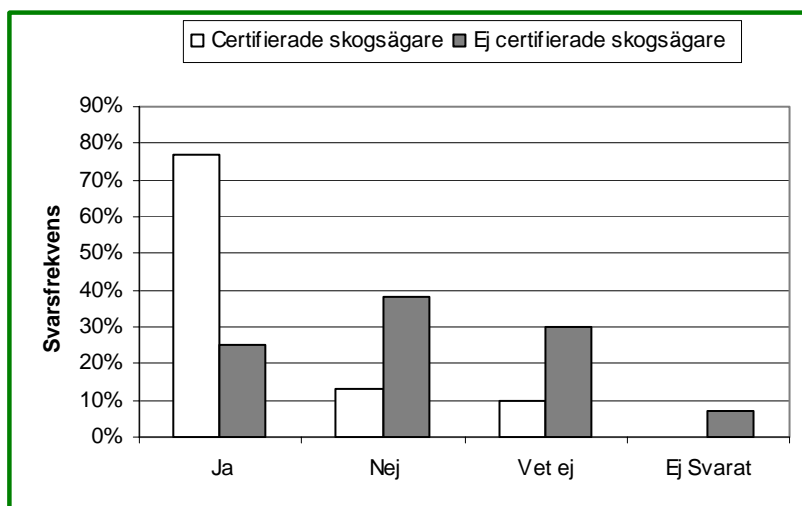

Figur 15. Har skogsbruket påverkats sedan den Gröna skogsbruksplanen upprättats? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.4 Frågor angående Södras agerande

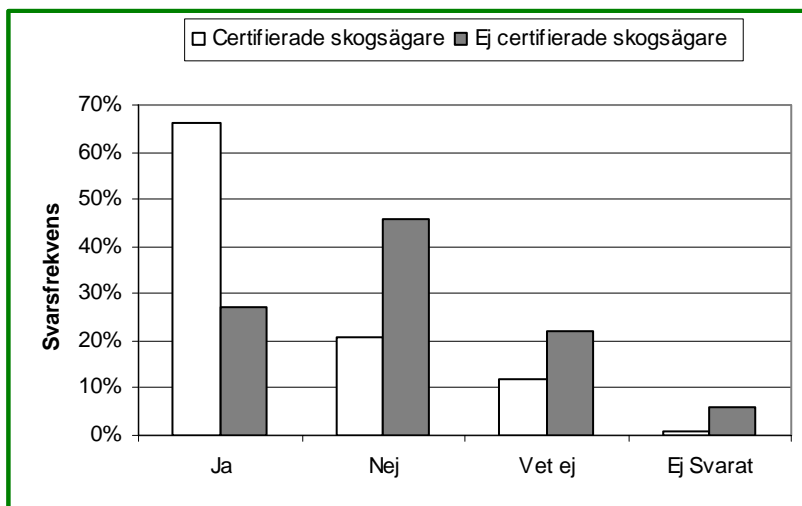
4.4.1 Södras information till skogsägaren

Av de certifierade skogsägarna anser en övervägande del av skogsägarna att informationen om PEFC varit tillräcklig. Denna uppfattning har inte de skogsägare som inte är certifierade där bara en fjärdedel av de tillfrågade svarade att de fått tillräcklig information om PEFC.

Figur 16. Har Södras information om PEFC till skogsägarna varit tillräcklig? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

En lägre andel av de certifierade skogsägarna har svarat att de anser att de fått tillräcklig information vad gäller den Gröna skogsbruksplanen. För de skogsägare som inte är certifierade är svarsbilden lik den för PEFC vad gäller ja-svaren. Vad som här skiljer sig är det faktum att en högre andel av de svarande har svarat att de inte fått tillräcklig information.

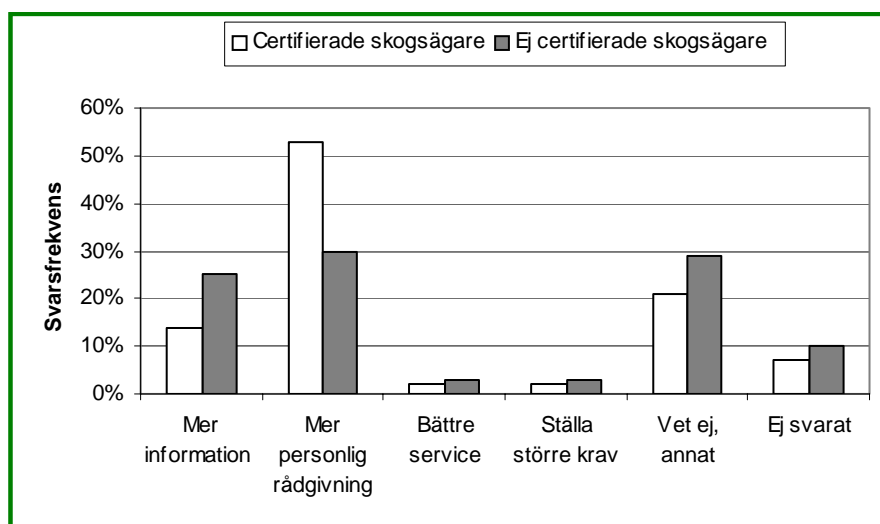
Figur 17. Har Södras information om Gröna skogsbruksplaner till skogsägarna varit tillräcklig? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.4.2 Södras del i beslutet att certifiera sig

Av de certifierade medlemmarna uppgav nästan 80 procent att deras beslut att certifiera sin fastighet hade påverkats av Södras information/rådgivning.

4.4.2 Faktorer som kan öka intresset för PEFC och Gröna planer

Den faktor som främst uppgavs kunna höja intresset var att ge skogsägarna mer personlig rådgivning. Denna faktor var mest påtaglig bland de certifierade skogsägarna. De skogsägare som inte är certifierade uppgav i högre utsträckning än de certifierade att mer information kan komma att öka intresset.

Figur 18. Vad kan Södra göra för att öka intresset för Certifiering och Gröna skogsbruksplaner? Totalt antal observationer certifierade skogsägare = 129. Totalt antal observationer ej certifierade skogsägare = 138.

4.5 Regionala skillnader

4.5.1 Logistisk regressionsanalys

Analysen gjordes genom en så kallad logistisk regressionsanalys där ett lågt P-värde anger signifikanta parametrar för om en skogsägare certifierar sitt skogsbruk eller ej.

De parametrar som analyserades var regiontillhörighet, ålder, ägotid, areal, kön, åbo/utbo samt om skogsägaren hade huvudansvaret för skogsbruket på fastigheten. Resultatet visade att arealen var den parameter som var mest utslagsgivande för om en skogsägare väljer att certifiera sitt skogsbruk eller ej. Analysen av visade inte att det mellan regionerna finns några signifikanta skillnader på vem som valt att certifiera sig respektive inte valt att certifiera sig. Skillnaderna mellan regionerna ligger i deras sammansättning av ägare där arealen på fastigheterna är en skillnad.

4.5.2 Certifierade skogsägare

Könsfördelning på respondenterna är mellan regionerna olika, noterbart är att endast tre procent av respondenterna på region väst var kvinnor.

Högst andel utbor bland respondenterna hade Region Syd (38%). Minst andel fanns blanda de svarande från Region Väst (16%)Högst medelareal bland regionerna hade region Öst (114ha). På de två andra var medelvärdet relativt lika (86 ha). Skillnader i attitydfrågor mellan regionerna skiljer sig inte signifikant.

4.5.3 Ej certifierade skogsägare

Region öst har större medelfastighet för de ej certifierade skogsägarna.

På region väst känner minst del till certifiering (44%), det är också på denna region som minst del av skogsägarna avser att certifiera sig (18%).

5 Analys och diskussion

5.1 Skogsägarnas attityder angående PEFC

5.1.1 Vem tycker vad?

En generell bild som redovisats i detta arbete är att certifierade skogsägare har en mer positiv bild av certifiering jämfört med de ej certifierade. Resonemanget stämmer väl in med de slutsatser som tidigare undersökningar visar (Söderkvist, 2002; Lysell & Öhlander, 2003). Certifierade skogsägare anser i högre utsträckning att certifiering är viktigt och att PEFC har en hög trovärdighet. Detta kan dels bero på att de som fram till idag certifierat sitt skogsbruk fått en mer positiv bild av certifieringen, givet samma mängd information, än de ej certifierade skogsägaren. Det kan också tolkas som att det faktum att de fått information om certifiering givit dem en mer positiv bild jämfört med en skogsägare som inte fått samma information och kunskap. Säkerligen finns det ej certifierade skogsägare som har kunskap om certifiering men inte anser att det är något som de vill se i deras skogsbruk och har gjort ett aktivt val att inte certifiera sitt skogsbruk. Med grund av att det finns en stor del av skogsägarna som idag inte känner till certifiering kan säkert det också vara så att mer information och kunskap leder till en mer positiv bild.

5.1.2 Certifierade skogsägare

Av de certifierade medlemmarna svarade över 90 procent att de var nöjda med följderna av att de certifierat sitt skogsbruk. Att så många är nöjda tyder på att kraven och merarbetet som certifieringen innebär inte känns så betungande för den enskilde skogsägaren. Det faktum att endast en knapp tredjedel av skogsägarna anser att certifieringen påverkat deras sätt att bruka skogen stödjer detta argument. Att så många är nöjda är en positiv signal som rätt utnyttjad borde kunna höja intresset.

5.1.3 Ej certifierade skogsägare

Helt klart är att certifierade skogsägare i stor utsträckning har en väldigt begränsad uppfattning om vad certifiering innebär då nästan hälften uppger att de inte känner till PEFC. Med en begränsad uppfattning har dessa en sämre möjlighet att göra en bedömning om vad de anser om certifiering. Mer kunskap kan leda till en positivare attityd gentemot certifiering vilket bland annat detta arbete antyder.

5.2 Skogsägarnas attityder angående Gröna Skogsbruksplaner

Av de certifierade skogsägarna har idag över 90 procent en Grön plan över sin fastighet. För de ej certifierade skogsägarna är motsvarande andel drygt 20 procent. Detta förhållande avspeglar även attityden till de Gröna planerna där en större andel certifierade skogsägare anger att de tycker att den Gröna planen fyller en viktig funktion för skogsbruket. Av de certifierade skogsägarna är dock denna mening underrepresenterad i förhållande till hur stor andel som idag innehar en Grön plan. För de ej certifierade skogsägarna är förhållandet motsatt. I denna kategori är det fler som anger att Gröna planer är viktigt i förhållande till hur många som i dag har en Grön plan.

I figur 15 redovisas resultatet för hur många som anser att skogsbruket på fastigheten förändrats till följd av att den Gröna planen upprättats. Här kan ses att certifierade skogsägare i högre utsträckning än ej certifierade skogsägare anser att förändringar av skogsbruket på fastigheten har skett. Detta kan antas bero på antingen det faktum att de ej certifierade skogsägarna har haft sina planer längre och därför hunnit glömma bort de förändringar som

skett i högre utsträckning än certifierade skogsägare. Det kan också tänkas bero på det faktum att certifierade skogsägare har påverkats ”dubbelt” genom att de även certifierat sig.

5.2 Potentialen

5.2.1 Vad är avgörande för certifiering?

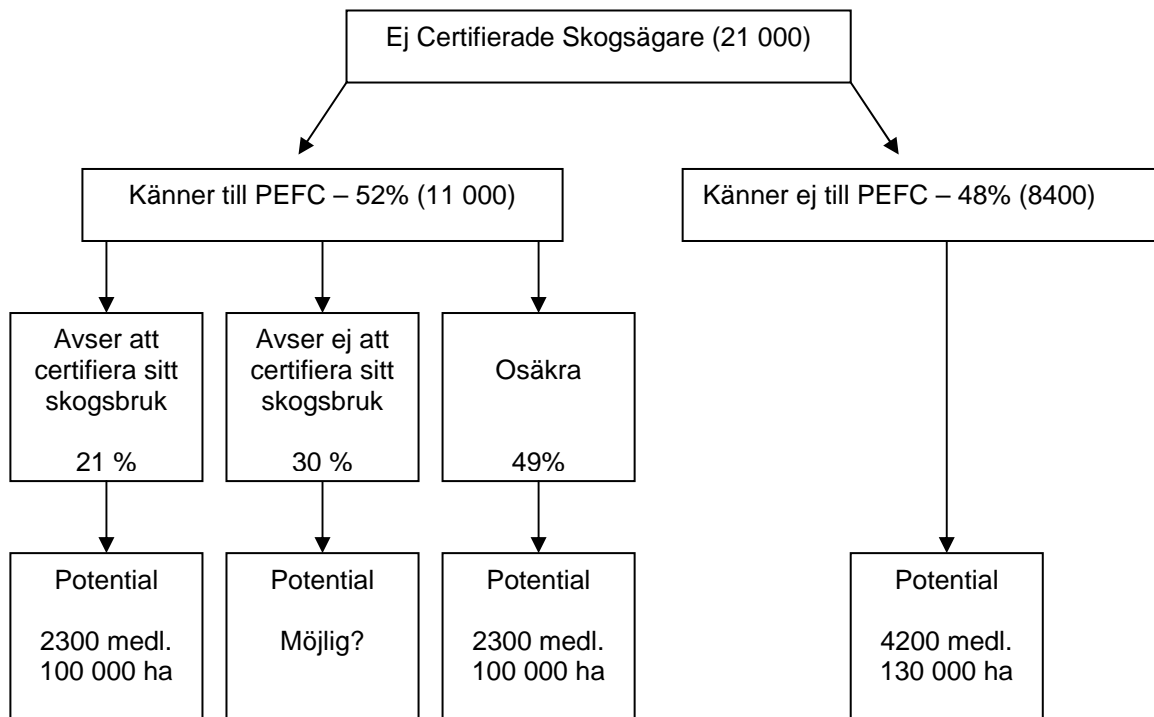
Det mest fundamentala för att en skogsägare ska certifiera sitt skogsbruk är att denna känner till och har kunskap om certifiering. I dagsläget känner inte hälften av de ej certifierade skogsägarna till vad certifiering innebär. Detta faktum kan tänkas bero på flera faktorer. Södras 35 000 medlemmar har naturligtvis alla olika intresse, mål och engagemang för sitt skogsbruk. Den grupp som idag har minst kännedom om certifiering är kvinnliga skogsägare där endast 30 procent av de ej certifierade skogsägarna känner till certifiering. Däremot har utbor inte i större utsträckning sämre kännedom angående certifiering. De skogsägare som har en större areal skogsmark kanske blir mer involverade i skogsbruket. Deras kontakter med Södra kan tänkas vara mer frekvent än en liten skogsägare o.s.v. Därigenom har skogsägare med en större areal också större möjlighet att få information och rådgivning om certifiering. Figur 4 och 5 visar att arealernas lägsta respektive högsta värde för de certifierade skogsägarna är ungefär lika stort som de icke certifierade. Det blir således svårt att generalisera allt för mycket huruvida arealen är direkt avgörande för att certifiera sitt skogsbruk eller inte.

Medelarealen för de fastigheter som certifierats har genom åren sjunkit. Således har de stora fastigheterna certifierats först och sedan de mindre. Detta är helt naturligt då Södra velat ha en hög utvecklingstakt på den certifierade arealen. En hög del certifierad areal leder till en hög andel certifierat virke. Med detta resonemang vill jag inte säga att de små skogsägarna varit förbisedda. Certifieringen är en process som inte, av praktiska skäl, kan gå hur fort som helst. Det finns idag en osäkerhet angående hur långt Södra kan nå med sin certifiering. Jag menar att potentialen fortfarande är stor. Detta baseras på det faktum att över 90 procent av de certifierade skogsägarna är nöjda och att skogsägarna uppenbarligen inte anser att certifieringen påverkar deras skogsbruk i påtaglig utsträckning. I andra ändan ser jag stora möjligheter med alla skogsägare som idag inte har någon egentlig kunskap om certifieringen. Uppenbarligen har skogsägare med kunskap om PEFC en mer positiv syn på detta än en skogsägare som inte kunnat bilda sig en riktig uppfattning.

En faktor som spelar in då det gäller att certifiera sin fastighet är åldern. Certifierade skogsägare är yngre i medeltal än de icke certifierade. Det finns en kategori skogsägare som anser att de är för gamla för att certifiera sig. Argumenten för dessa kan vara sådana att de har för dålig hälsa för att engagera sig i sitt skogsbruk, snart planerar att sälja/överlåta fastigheten etc.

5.2.2 Potentialen med Certifiering

Med bakgrund av enkätsvaren och ovanstående resonemang redovisas här en möjlig potential som i dagsläget enligt mig är rimlig att nå genom att resurser satsas på att nå de ej certifierade skogsägarna. Beräkningen baseras främst på frågan angående den ej certifierades avsikt att certifiera sitt skogsbruk. På denna fråga svarade 21 procent av de ej certifierade skogsägarna som känner till certifiering ”ja”. Dessa 21 procent har jag sedan räknat om till antal medlemmar, vilket i sin tur multiplicerats med medelarealen för denna kategori. Vidare så har jag gjort antagandet att de osäkra består av samma åsiktssammansättning som de som tagit ställning i frågan. Samma resonemang har sedan använts vid beräkning av potentialen av de som i dagsläget ej känner till PEFC.

Figur 16. Certifieringens potential hos ej certifierade skogsägare angivet i areal och antal medlemmar

Beräkningen leder till att ett rimligt mål att sätta upp är att 80 procent av arealen kan vara certifierad inom några år vilket motsvarar 65 procent av medlemmarna. Tidsaspekten beror till stor del på hur mycket resurser som läggs ned i informationsarbetet.

5.2.3 Vad är avgörande för Gröna planer

Det mest avgörande för om en Grön plan upprättas eller ej är att skogsägaren certifierar sig. Certifiering och Gröna skogsbruksplaner går ju i stor utsträckning hand i hand då att vara certifierad innebär ett krav på att en skogsbruksplan upprättas om fastigheten är större än 20 hektar. Omvänt finns det dock inget krav att en Grön plan ställer krav på att certifiering skall ske på den aktuella fastigheten. För de ej certifierade skogsägarna som i drygt 20 procent av fallen har en Grön plan var urvalsgruppen för liten för att kunna analysera denna grups karakteristika. Det blir således svårt att karaktärisera denna grupp av skogsägare som å ena sidan valt att upprätta en Grön plan men som samtidigt inte valt att certifiera sitt skogsbruk. Vid ett försök till analys kan det dock urskiljas en brokig skara av skogsägare där en samlad bild blir svår att skapa.

5.2.4 Potentialen med Gröna Skogsbruksplaner

Potentialen med Gröna Skogsbruksplaner torde vara högre än potentialen med certifiering mot bakgrund av att det finns en kategori ägare som upprättar en Grön plan utan att ingå i avtal om certifiering. Samtidigt var det en väldigt liten del av de certifierade skogsägarna som uppgav att de inte hade en grön plan. Det kan ju dock tänkas att det i framtiden kommer att finnas en kategori små skogsägare som väljer att inte upprätta en Grön plan till följd av att allt fler små skogsägare kommer att certifieras. Av de ej certifierade skogsägarna som uppgav att de idag hade en Grön plan över sin fastighet var det inte fler av dessa som uppgav att de avsåg att certifiera sig, vilket tyder på att denna kategori skogsägare kommer att finnas kvar även i framtiden.

5.3 Vad bör göras?

För att få så många som möjligt att certifiera sitt skogsbruk behövs det två delar, hjärta och plånbok. Detta arbete har visat att skogsägare certifierar sitt skogsbruk dels utifrån deras naturintresse (hjärta) och dels utifrån ekonomiska motiv (plånbok). Vad som blir utmaningen är att göra dessa argument för certifieringen så synliga som möjligt. Södra har en stor delaktighet i skogsägarens val och har genom årens arbete drivit certifieringsprocessen. Det faktum att Södra påverkat nästan 80 procent av skogsägarna genom information och rådgivning i sitt beslut understryker vikten av Södras arbete för fortsatt certifiering.

Ett inte allt för vågat antagande är att fler skogsägare skulle certifiera sitt skogsbruk om prisskillnaderna på att leverera certifierat virke var större gentemot att leverera ej certifierat virke. Jag tror dock inte att detta initialt är ett gott alternativ för att certifiera fler skogsägare. Görs skillnaderna större är det kanske endast de ekonomiska incitamenten som styr valet. Samtidigt skickas signaler till de icke certifierade skogsägarna att det inte är acceptabelt att välja att stå utanför PEFC. Respekten för den enskilde skogsägarens val är mycket viktig att framhäva. Jag tycker dock att en merbetalning för certifierat virke skall finnas kvar då det är viktigt att skogsägaren får något tillbaka för det ställningstagande som denna gör. Om detta fortsatt görs i form av ett påslag på priset eller ett avdrag för ej certifierat virke kan diskuteras. Jag tror dock att ett avdrag känns mer som ett straff för den icke certifierade medlemmen än vad det känns som en belöning för den certifierade. Kanske kan det vara det vara så att dubbla prislistor gör det tydligare?

Certifiering av skogsägare har flera sidor, den kan tyckas bara vara ett marknadsinstrument för många. Få av de ej certifierade skogsägarna verkar idag se hur certifieringen skulle kunna gynna dem som enskilda skogsägare. För att nå ut till så många som möjligt blir det viktigt att både föra fram hjärta och plånbok i den information som skall leda till certifiering. Den skall klart vara tydlig och visa hur certifieringen påverkar dem som skogsägare samtidigt som den även skall visa vad detta innebär för Södra i ett större perspektiv.

Det krävs att resurser läggs på att föra fram information till de skogsägare som i dag inte är certifierade, framförallt med bakgrund av det faktum att bara hälften av dessa känner till PEFC. Det finns många saker i detta arbete som talar för att fler skogsägare kan certifiera sitt skogsbruk, utmaningen är att förmedla kunskap och information på ett bra vis. En faktor som talar för detta resonemang är att en så överväldigande majoritet är nöjda med följderna av att vara certifierad. Viktigt här är att beakta de negativa sidor av certifieringen som skogsägare upplever och kunna förmedla ett totalt budskap att Södra står bakom hela produkten och inte bara delar av den. Det negativa med kontroll av skogsbruket borde rimligen inte ses som särskilt negativt om Södra med öppen information klarlägger vikten av kontroll ur ett marknadsperspektiv.

Vad gäller de Gröna skogsbruksplanerna blir det av största vikt att framhäva fördelarna av dessa gentemot ”vanliga” planer. Den Gröna planen skall skapa ett mervärde för skogsägaren dels vad gäller funktion och dels skapa emotionella mervärden som gör att skogsägarna väljer denna framför andra alternativ. Den Gröna skogsbruksplanen ska framställs som ett hjälpmedel och inte kunna misstolkas som ett substitut för den enskilde skogsägarens kunskaper.

Referenser

- Gabrielsson M., 2003. *Kontakt- och informationssätt: En intervjuundersökning över enskilda skogsägares syn på kontakt- och informationssätt med skogliga organisationer och tjänstemän samt en jämförelse med skogsinspektörer på Södra*. SLU, Inst f Sydsvensk Skogsvetenskap, Examensarbete.
- Hansen, E., Juslin, H. & Lindström, T. 1997. *Forest Certification: The View from Europe's NIPFs*. Journal of Forestry 97 (3): 25-30
- Hayward, J. & Vertinsky, I. 1999. *High expectations, Unexpected benefits. What managers and Owners think of Certification*. Journal of Forestry 97 (2): 13-17
- Lysell, K. & Öhlander, F, 2003. *PEFC-Certifiering – Ett självklart val?: En enkätundersökning över faktorer som avgör om privata skogsägare i mellanskogs område certifierar sin skog*. Högskolan i Gävle, Inst f ekonomi, Examensarbete.
- Söderkvist, K. 2002. *Att vara eller inte vara certifierad? – Det är frågan: En enkät av privata skogsägare i Sverige och deras attityd till skogscertifiering*. SLU, Inst f skogsskötsel, Examensarbete.
- Södra, 2003. *Standard för certifiering av skogsbruk enligt PEFC*. Södra, Växjö
- Södra, 2002a. *Grön Skogsbruksplan – ger dig helhetsgreppet på ditt skogsbruk*. Södra, Växjö
- Södra, 2002b. *Enkät rörande Södras Gröna Skogsbruksplaner*. Södra, Växjö
- Trost, J., 1994. *Enkätboken*. Studentlitteratur. Lund.

Personlig kommunikation

- Bendz, Jörgen, 2004. Skötsel- och miljöledare, Södra, Kristianstad, juni 2004
- Hagner, Liv, 2004. Medlemsansvarig, Södra, Växjö, augusti 2004

Bilaga 1 – Missivbrev till skogsägare

Hej bästa skogsägare!

Jag heter Jonas Ek och är Jägmästarstudent. Jag håller just på med mitt examensarbete som jag skulle behöva lite hjälp med. Arbetet handlar om PEFC – Certifiering och Gröna skogsbruksplaner och skall utvärdera vilken syn Södras medlemmar har på detta.

Södras skogscertifiering i stor skala inleddes 1998 och i dag är ca 65 procent av medlemsarealen certifierad enligt PEFC. Certifiering är en viktig del av skogsbruket då den skapar ökad trovärdighet och en gemensam standard för ett naturvårdsanpassat och produktivt skogsbruk. I takt med att efterfrågan på miljöcertifierade produkter ökar blir det allt viktigare att fler väljer att certifiera sitt skogsbruk.

Viktiga skäl för dig som skogsägare att certifiera ditt skogsbruk handlar om etik och ekonomi. De etiska argumenten handlar om att du visar att naturvård är en naturlig del av ert skogsbruk. Det ekonomiska argumentet handlar om den merbetalning du kan få för det virke du levererar.

Mycket kort innebär certifieringen att skogsägare förbinder sig att följa de krav som PEFC grundar sig på. Bland dessa ingår bland annat krav att avsätta minst 5 procent av den produktiva skogsmarksarealen. I gengäld kan skogsägaren få bättre betalt för det virke som levereras. PEFC kräver även att det skall upprättas en Grön Skogsbruksplan över fastigheten inom fem år.

Du är slumpmässigt utvald att representera en mängd medlemmar i Södra. Dina svar är därför mycket viktiga och kommer att påverka Södras sätt att arbeta. Jag ber Dig därför att ta Dig tiden att hjälpa mig.

Dina svar behandlas helt **konfidentiellt**. Dina svar kommer att sammanställas med alla andra i statistiska tabeller. Ingen kommer att få veta vad just du svarat.

Om du har några frågor angående undersökningen, är du välkommen att kontakta mig på telefon 0706/857271 eller via e-post w0jonaek@stud.slu.se.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Jonas Ek
Jägmästarstudent

Bilaga 2 – Påminnelsebrev till skogsägare

Hej igen!

För några dagar sedan bör du ha fått ett frågeformulär angående PEFC – Certifiering och Gröna Skogsbruksplaner. Enligt mina anteckningar har Du ännu inte besvarat detta. Det är mycket viktigt för mitt examensarbete att Du svarar.

Jag skulle vara mycket tacksam om du besvarar och skickar in frågeformuläret snarast.

Dina svar behandlas helt **konfidentiellt**. Dina svar kommer att sammanställas med alla andra i statistiska tabeller. Ingen kommer att få veta vad just du svarat.

Du kan bortse från detta meddelande om du redan hunnit svara.

Om du har några frågor angående undersökningen, är du välkommen att kontakta mig på telefon 0706/857271 eller via e-post w0jonaek@stud.slu.se.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Jonas Ek
Jägmästarstudent

Bilaga 3 – Enkät till certifierade skogsägare

Först några bakgrundsfrågor – kryssa för ett alternativ som passar dig.

1. Är du?

- Man
- Kvinna

2. Vilket år är du född? 19.....

3. Bor du permanent (mer än 8 månader/år) på din fastighet?

- Ja
- Nej

4. Hur många år har du ägt din fastighet?

.....år

5. Har du huvudansvaret när det gäller skogsbruket på din fastighet?

- Ja
- Nej

6. Hur stor areal skogsmark omfattar din fastighet ungefär?

.....ha

7. Har du avverkat skog på din fastighet den senaste 5-års perioden annat än för eget bruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

8. Vad är huvudmålsättningen med ditt skogsäggande? - Kryssa för ett alternativ

- God ekonomi
- Välskötta skogar
- Jakt
- Bevara/öka skogens naturvärden
- Friluftsliv/rekreation
- Annat, vad?.....

9. Påverkar ditt skogsbruk påtagligt din vardagsekonomi?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Nu några frågor om PEFC-certifiering - kryssa för ett alternativ som passar dig.

10. Hur länge har din fastighet varit certifierad genom Södra?

- mindre än 1 år
- 1-2 år
- 3-5 år
- mer än 5 år
- Vet ej

11. Vad var huvudskälet till att du valde att certifiera din fastighet? – Kryssa för ett alternativ

- Eget intresse av naturvård
- Ekonomiska orsaker
- Södras påverkan
- Moraliska orsaker
- Vet ej
- Annat, vad?.....

12. Har skogsbruket på din fastighet förändrats sedan du certifierade fastigheten?

- Ja
- Nej
- Vet ej

13. Är du nöjd med följderna av att du certifierade din fastighet?

- Ja
- Nej

↳ **Vad är du minst nöjd med? – Kryssa för ett alternativ**

- Svårare att bedriva ekonomiskt skogsbruk
- Krävs merarbete för mig som ägare
- Kontroll från utomstående av skogsbruket
- Vet ej
- Annat, vad?.....

14. Avser du att fortsätta vara certifierad?

- Ja
- Nej
- Vet ej

15. Anser du att certifiering är en viktig del av dagens skogsbruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

16. Anser du att PEFC har en hög trovärdighet som certifieringsstandard?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Nu några frågor om Gröna Skogsbruksplaner - kryssa för ett alternativ som passar dig.

17. Finns det en Grön Skogsbruksplan på din fastighet?

- Ja – på hela fastigheten
- Ja – på del av fastigheten
- Nej – men jag har beställt → Gå till fråga 23
- Nej → Gå till fråga 23

18. Vem har upprättat den Gröna Skogsbruksplanen?

- Södra
- Jag själv
- Annat företag

19. Hur länge har du haft en Grön Skogsbruksplan?

- Mindre än 1 år
- 1-2 år
- 3-5 år
- Mer än 5 år
- Vet ej

20. Uppdaterar du löpande den Gröna Skogsbruksplanen?

- Ja
- Nej → Gå till fråga 22
- Vet ej → Gå till fråga 22

21. På vilket sätt uppdaterar du din Gröna Skogsbruksplan?

- Genom anteckningar i avdelningsregistret
- Digitalt (ex. PcSkog)
- Med blanketter
- Annat sätt, hur?.....

22. Har skogsbruket på din fastighet påverkats sedan du skaffat dig den Gröna Skogsbruksplanen?

- Ja
- Nej
- Vet ej

23. Tycker du att den Gröna Skogsbruksplanen fyller en viktig funktion?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Till sist några frågor om Södras agerande - kryssa för ett alternativ som passar dig.

24. Har Södra informerat dig tillräckligt om vad certifieringen innebär för dig och ditt skogsbruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

25. Har Södra informerat dig tillräckligt om vad den Gröna Skogsbruksplanen kan användas till för dig och ditt skogsbruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

26. Har ditt beslut att PEFC-certifiera din fastighet påverkats av Södras information/rådgivning?

- Ja
- Nej
- Vet ej

27. Vad tycker du är det viktigaste Södra skulle kunna göra bättre i framtiden för att öka intresset för certifiering? – Kryssa för ett alternativ

- Mer information
- Mer personlig rådgivning
- Bättre service
- Ställa större krav
- Vet ej
- Annat, vad?.....

Kommentarer:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Stort tack för din medverkan!

Posta frågeformuläret i det bifogade portofria svarskuvertet.
OBS! Du behöver inte frankera svarskuvertet!

Bilaga 4 – enkät till ej certifierade skogsägare

Först några bakgrundsfrågor – kryssa för ett alternativ som passar dig.

28. Är du?

- Man
- Kvinna

29. Vilket år är du född? 19.....

30. Bor du permanent (mer än 8 månader/år) på din fastighet?

- Ja
- Nej

31. Hur många år har du ägt din fastighet?

.....år

32. Har du huvudansvaret när det gäller skogsbruket på din fastighet?

- Ja
- Nej

33. Hur stor areal skogsmark omfattar din fastighet ungefär?

.....ha

34. Har du avverkat skog på din fastighet den senaste 5-års perioden annat än för eget bruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

35. Vad är huvudmålsättningen med ditt skogsäggande? – Kryssa för ett alternativ

- God ekonomi
- Välskötta skogar
- Jakt
- Bevara/öka skogens naturvärden
- Friluftsliv/rekreation
- Annat, vad?.....

36. Påverkar ditt skogsbruk påtagligt din vardagsekonomi?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Nu några frågor om PEFC-certifiering - kryssa för ett alternativ som passar dig.

37. Känner du till Södras Certifiering av skogsbruk enligt PEFC?

- Ja
- Nej

└─> fortsätt på fråga 16

38. Vad är huvudskälet till att du inte certifierat din fastighet?

- Brist på intresse
- Ekonomiska orsaker
- Södras påverkan
- Ej hunnit
- Vill vara självständig i mitt skogsbruk
- Annat, vad?.....

39. Avser du att i framtiden certifiera din fastighet?

- Ja
- Nej
- Vet ej

└─> **Vad skulle kunna påverka ditt beslut?**

Kryssa för ett eller flera alternativ

- Större prisskillnad mellan certifierat och icke-certifierat virke
- Ändrade certifieringsstandarder
- Mer kunskap
- Större krav från utomstående
- Vet ej
- Annat, vad?

40. Anser du att certifiering är en viktig del av dagens skogsbruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

41. Anser du att PEFC har en hög trovärdighet som certifieringsstandard?

- Ja
- Nej
- Vet ej

42. Vad anser du vara den största nackdelen med PEFC - certifiering?

- Svårt att bedriva ekonomiskt skogsbruk
- Krävs merarbete för ägaren
- Kontroll från utomstående av skogsbruket
- Vet ej
- Annat, vad?.....

Nu några frågor om Gröna Skogsbruksplaner - kryssa för ett alternativ som passar dig.

43. Finns det en Grön Skogsbruksplan på din fastighet?

- Ja – på hela fastigheten
- Ja – på del av fastigheten
- Nej – men jag har beställt → Gå till fråga 22
- Nej → Gå till fråga 22

44. Vem har upprättat den Gröna Skogsbruksplanen?

- Södra
- Jag själv
- Annat företag

45. Hur länge har du haft en Grön Skogsbruksplan?

- mindre än 1 år
- 1-2 år
- 3-5 år
- mer än 5 år
- vet ej

46. Uppdaterar du löpande den Gröna Skogsbruksplanen?

- Ja
- Nej → Gå till fråga 21
- Vet ej → Gå till fråga 21

47. På vilket sätt uppdaterar du din Gröna Skogsbruksplan?

- Genom anteckningar i avdelningsregistret
- Digitalt (ex. PcSkog)
- Med blanketter
- Annat sätt, hur?.....

48. Har skogsbruket på din fastighet påverkats sedan du skaffat den Gröna Skogsbruksplanen?

- Ja
- Nej
- Vet ej

49. Tycker du att den Gröna skogsbruksplanen fyller en viktig funktion?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Till sist några frågor om Södras agerande - kryssa för ett alternativ som passar dig.

50. Har Södra informerat dig tillräckligt om vad certifieringen innebär för dig och ditt skogsbruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

51. Har Södra informerat dig tillräckligt om vad den Gröna Skogsbruksplanen kan användas till för dig och ditt skogsbruk?

- Ja
- Nej
- Vet ej

52. Har ditt beslut att inte PEFC-certifiera din fastighet påverkats av Södras information/rådgivning?

- Ja
- Nej
- Vet ej

53. Vad tycker du är det viktigaste Södra skulle kunna göra bättre i framtiden för att öka intresset för certifiering? – Kryssa för ett alternativ

- Mer information
- Mer personlig rådgivning
- Bättre service
- Ställa större krav
- Vet ej
- Annat, vad?.....

Kommentarer:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Stort tack för din medverkan!

Posta frågeformuläret i det bifogade portofria svarskuvertet.
OBS! Du behöver inte frankera svarskuvertet!

Bilaga 5 - Kommentarer från skogsägare

Certifierade skogsägare Region Syd

- Fr. 21 Jag har för avsikt att dokumentera åtgärder i skogen
- Jag har varit skogsarbetare på Södra sen 1978 + entreprenör 5-6 år. Jag har sett alla svängningarna i skogsbruket sen 70-talet och tycker att det oftast blir lite väl överdrivet antingen det gäller att ”städa” som på 70-80 talet eller spara torrträd och annat skräp som det är nu! Jag tror att man måste ha certifieringen för att trygga avsättningen på skogsproduktion i framtiden. Konsumenten bestämmer! Vi får inte glömma att skogen betyder mycket för Sverige, rent ekonomiskt inte minst. Men det går att förena med naturvärden om man använder sunt förnuft.
- Mest troligt att det ekonomiska plusset på leveranserna försvinner när de flesta skogsbrukarna gått med och Södra har fått göra de gröna skogsbruksplanerna och tagit betalt för dem. Därefter blir det en avgift på de leveranser som har grön plan.
- Kommentarer till frågorna 17-25. Då jag är ”ny egen” skogsägare (tagit över efter min far) har jag givetvis stor nytta av den gröna skogsbruksplanen. Eftersom min far aldrig har haft någon plan över fastigheten tidigare, förutom i huvudet, följer jag planen ganska noggrant. Farsan har alltid brukat skogen i ”grön” anda och med stor naturmässig hänsyn och jag är präglad av detta, därför behöver jag inte direkt ändra skogsbruket pga. Grön plan.
- Certifieringen är till för marknaden. Naturvärden klaras med information.
- Det här med gröna skogsbruksplaner är bara ett sätt att göra köpare av mina egna produkter villiga att betala mer. Jag bor här och har barn så jag tänker både på naturvärden och ekonomin idag och i framtiden. Det här är inget för människor med kunskap och känsla för skog och naturvärden. Sen tycker jag att det är bra att skogsägare jobbar på olika vis. Det är inte bra att alla använder samma mall som kanske visar sig vara en fel i framtiden.
- Det är inget större fel på Södras agerande i samband med planens tillblivelse men den entreprenör som gjorde det praktiska arbetet har agerat under all kritik, jag är inte ens säker på att han varit på fastigheten. Någon kontakt med mig som ägare förekom t.ex. inte.
- Problemen finns nog i huvudsak hos många skogsägare. Många har i hög grad tagit bort inslag av löv, varit nitiska i att ta bort gamla ”dåliga träd osv.

Certifierade skogsägare Region Öst

- Arbeta mer offensivt och ”ärligt” med naturvårdsfrågor: Avsättning av NO - och NS – bestånd i den gröna planen är inget nödvändigt ont och ska inte göras bara där det verkar ”billigast” utan ska ske där naturvårdsnyttan är som störst.

- 13. Ej ok att be grannen med en gammal skotare att köra några lass. Även krångligt att sälja virke till andra säljare om det skulle vara aktuellt. 16. Bland skogsägarna - Ja, i praktiken – Ja, hos naturvårdsorg. – tyvärr nej. 17. Ska göra en men ej gjort än.
- Det är svårt att besvara vissa frågor eftersom jag förvärvade fastigheten för två år sedan. Samtidigt som den Gröna skogsbruksplanen funnits sedan –98.
- På mindre fastigheter med aktiva skogsägare är det onödigt att kosta på grön skogsbruksplan. Det är ofta en felställd fråga när man kräver ett svarsalternativ.

Certifierade skogsägare Region Väst

- Känslan hos mig är att certifieringen på många fastigheter kommit till genom ett snabbt samtal mellan markägare och Södra kontaktman, med de ekonomiska fördelarna som enda argument och förklaring men med väldigt lite information om vad detta innebär i form av skötsel och åtagande. Därför efterlyser jag en direkt personlig kontakt med kunnig personal från Södra för rådgivning direkt i fält om vad certifiering innebär i konkreta situationer.
- Att vara skogsägare är ett långsiktigt arbete. Mycket får man själv liten eller ingen nytta av (ekonomisk). Det är en livsstil att vara förvaltare av en lant- och skogsfastighet. Att ha en någorlunda skött skog är mycket arbete, men också ett nöje att se vissa åtgärders resultat, men man blir aldrig riktigt färdig. Det svåraste nu är viltets härjningar. Rådjur och älgen vet vi hur det är liksom mindre gnagare och insekter. Men hur kommer vildsvinens utbredning att påverka skogsbruket är vi inte lika säkra på. Och dom är nog här redan nu. Får hoppas att det blir balans i naturen bara.
- Svårt att svara med ett alternativ, resultatet blir inte helt korrekt.
- Välskötta skogar ger långsiktigt bra ekonomi.
- 24. och 25. Det jag saknar är en mer fortlöpande information (personlig) om t.ex. förändringar inom certifieringen och gröna planer.
- 27. Informationskvällar, ev. kurser för den intresserad. En informationsbroschyr med frågor så man får tänka till lite.
- 27. Ställa tydligare krav. Idag är certifieringspremien en kontrakteringspremie med otydliga krav.
- Skogen Naturen människans bästa rekreationsområde bör skötas väl.
- 27. Produktionsdelen har samma ”tyngd” som miljödelen i lagstiftningen men i praktiken ”glöms” miljödelen bort. Mer miljötänkande och information på skogs dagar samt mer personlig rådgivning.
- 20 Uppdatering av gröna planen förmodar jag att detta sköts av Södra och vår kontaktperson.

- Så här i backspegeln när man fått lite perspektiv på den gröna planen och certifieringen gör jag ibland lite olika reflektioner. Vid upprättande av planen skulle man kanske velat ha ett större urval av möjliga arealer att avsätta för naturvård med lite argument för olika skäl. Detta ställt mot ett huvudalternativ att diskutera mot. Visst hade jag en bra diskussion med planläggaren men man kanske ändå skulle ha velat fundera lite till innan beslut. Jag vet att det kostar pengar men beslutet är långsiktigt och inte så lätt att korrigera i efterhand.
- Certifieringen har, tror jag, mera psykologisk inverkan på konsumenten än praktisk. Den enskilde skogsbrukaren vill se sin skog någorlunda välskött och lämna ekonomiskt resultat och kunna överlämna till nästa generation med gott samvete.
- 27. Jag tycker att det vore bra med mer ”målinriktat” arbete genom personlig ... Ex. efter ett besök av Södra får man en anteckning på vad de rekommenderar för åtgärder, för när man är okunnig är det inte alltid lätt att komma ihåg vad som skall göras.
- Det måste bli en enhetlig certifieringsstandard som accepteras av alla (skogsägare, industri, konsument).
- Det finns en grundsyn inom Södra som underförstått är negativ till naturvård och miljöhänsyn. Denna grundsyn har givit utslag i PEFCs trovärdighet. Det saknas förståelse av mångbruket i form av jakt. Rekreation för turist-hyresgäster etc. och att detta har stor betydelse för helhetsekonomi på fastigheten. Kan man erbjuda en tilltalande miljö ur jakt, svamp, utflykter är det ej så viktigt ur virkessynpunkt men däremot för möjligheten att utnyttja de andra inkomstkällorna. (Skogen minskar ju i betydelse genom sjunkande råvarupriser)

Ej Certifierade skogsägare Region Syd

- Södra har upprättat två skogsbruksplaner på fastigheten. Att jag inte mer intresserat för ny plan beror till viss del på min ålder och planering av överlåtelse.

Ej Certifierade skogsägare Region Öst

- Frågorna är ej aktuella på grund av storleken på fastigheten.
- Detta land behöver ej fler byråkrater. Det finns redan för många regelskaper som medför extraarbete för oss företagare och producenter. Detta gäller även ek. föreningar.
- Bäst vore om man kunde förädla virket i större utsträckning på sågverken. Försäljning av råvaror leder alltid till rovdrift i skogen.
- Prisnivån skall vara den samma som på den privata marknaden på massa, timmer och energiskog. Öka arbetstillfällena för lokal arbetskraft. Minska arbetstiden på kontor för tjänstemännen, mer ute bland skogsägarna, personkemin med tjänstemännen.
- Då jag ett antal år arbetat för generationsskifte har skogen ej skötts som den skulle. (olika faktorer har kommit in i bilden) Vad gäller grön skogsbruksplan kan naturkatastrofer slå ut grundförutsättningarna enl. uppgjord plan. Trots allt är det

markägarens eget intresse som är det slutgiltiga resultatet av skogens skötsel. Utbildning av markägarna är den bästa metoden för skogens skötsel.

- Jag skulle gärna lära mig mer om skogsbruk i den lilla skalan för självverksamma. Det anordnas en del men stämmer sällan i tid och plats. Jag har en skogsbruksplan men den kallas kanske inte för ”grön”. Med mer kunskap skulle jag gärna plussa på den med grön del eller t.o.m. certifiering.
- Ej intresserad av Södra

Ej Certifierade skogsägare Region Väst

- Eftersom jag precis tagit över fastigheten efter min avlidna make är detta något nytt för mig, något som jag inte hunnit sätta mig in i.
- På grund av ålder och ohälsa har ingen möjlighet att ägna mig åt några skogliga aktiviteter. För övrigt är det meningen att till nästa år försöka sälja den lilla fastigheten.
- Jag är 73 år varför jag avser att överlåta fastigheten till ny ägare, därför har jag inte svarat på en del frågor.
- Byråkratin är tillräcklig utan certifiering i Sverige.
- Södra är bra att sälja virke till. Vi har varit medlemmar i Södra i 40 år. Bevara/öka skogens naturvärden. Att låta skogen växa fritt är ej bra. Man måste röja planteringar och ungskog. Spara gamla träd.
- Fråga 24-27. Det är jag som från början begärt att få ett certifierat skogsbruk och grön skogsbruksplan av Södra eftersom vi varit medlemmar i många år. Jag ansåg att kommunen borde vara föregångare för övriga skogsägare i kommunen.
- Som skogsägare i många år har jag skött skogen på det naturriktiga sätt som avses i den gröna planen. Jag uppfattar det som ett underkännande av det arbete som vi ansvarskännande skogsägare utför när det kommer in allt fler pekpinningar i skogsbruket. Den ekonomiska betydelsen av certifieringen eller inte framstår inte som särskilt pådrivande. Tvärtom utvecklar sig nettoekonomin i skogsbruket mindre fördelaktigt.
- Ser ingen påtaglig fördel för mig som skogsägare att certifiera mig. Bättre att skogsägarföreningarna informerade våra slutkunder bättre.
- Har haft för avsikt att inleda process med grön certifiering, men eftersom skogsbruket är svårt att hinna med, pga. annat heltidsarbete och pga. långt avstånd har det inte blivit av än.